

LATVIAN Dimensions

CELEBRATING LATVIAN HERITAGE IN THE U.S. AND STRENGTHENING DEMOCRACY AND FREEDOM OVERSEAS.

VOL.: 25 - I

FALL 2016 - WINTER 2017

ALA Grants Stipends to Families and Students in Latvia

The American Latvian Association's Director of Support and Aid to Latvia Office (SAL), Kaija Petrovskis, visited Latvia in the first week of October and presented stipends to 10 underprivileged, large Latvian families (families with at least three underage children living at home) and scholarships to 16 students who are orphaned or are members of underprivileged large families.

ALA President Pēteris Blumbergs and the Secretary General of the World Federation of Free Latvians, Ilze Goroza, attended the event at the Hotel "Gutenbergs"

Please see **page >4-5**

ALA President Meets Latvia's President in Riga Castle

While attending the World Federation of Free Latvians board meeting in Riga, ALA President Pēteris Blumbergs, was invited to meet Latvia's president Raimonds Vējonis for an informal discussion. During the 45 - minute meeting, both leaders discussed the results of president R. Vējonis' recent visit to the Michigan National Guard headquarters in Lansing, Michigan, as well as to the Kalamazoo and Chicago Latvian communities. They also discussed the political situation in the United States, possible ways for ALA to support Latvia's political goals and the planned celebration of Latvia's Centennial in the United States. President Vējonis expressed his interest in visiting the Latvian Song and Dance Festival in Baltimore in 2017. Pēteris Blumbergs thanked the President for his continued support of the diaspora's educational and cultural activities.

Sadarbībā ar Latvijas Republikas Kultūras ministriju aizvadītajā vasarā 16 ASV un Kanadas latviešu jaunieši veiksmīgi strādāja Amerikas latviešu apvienības jaunizveidotajā programmā "Pavadi vasaru Latvijā".

skat. lpp >6-8

AMERICAN LATVIAN ASSOCIATION

2016 - 2017

BOARD OF DIRECTORS

Pēteris Blumbergs, valdes priekšsēdis
(President and Board Chair)
pblumb@verizon.net

Dace Spanier, kasiere
(Treasurer)
dacespanier@hotmail.com

Jānis Grāmatiņš, kasieres vietnieks
(Assistant Treasurer)
jgramatins@msn.com

Nora Muižniece Steele, valdes sekretāre
(Board Secretary)
nora@readyraders.com

NOZAŅU VADĪTĀJI / DIRECTORS

Taira Zoldnere
Informācijas nozare (Public Affairs Office)
taira.zoldnere@gmail.com

Andra Zommere
Izglītības nozare (Education Office)
azommers@sbcglobal.net

Andris Ramāns
Līdzekļu vākšanas nozare
(Fundraising Office)
Priekšsēža vietnieks (Vice President)
a.ramans@comcast.net

Līga Ejupe
Kultūras nozare (Office of Cultural Affairs)
ligaejups@gmail.com

Toms Trautmanis
Sporta nozare (Sports Office)
tomstrautmanis@yahoo.com

Kaija Petrovska
Sadarbība ar Latviju (Cooperation with Latvia)
kaijavp@aol.com

Filips Andersons
Biedru nozare (Membership Office)
ahmurs@reninet.com

Editor:

Raits Eglītis
301-340-8174
Latvian Text Copy Editor:
Dace Eglīte

Director of Public Affairs:

Taira Zoldnere
taira.zoldnere@gmail.com

ALAs Kultūras fonds
(ALA's Cultural Foundation)
Sanita Šūmane
alakulturasfonds@gmail.com

E-mail: alainfo@alausa.org
www.alausa.org
Phone: (301) 340-1914

**ALAs valde un biedru saīme
Amerikas Savienotajās Valstīs
sveic Latvijas Republikas vēstnieku
ASV Andri Teikmani un novēl viņam
un vēstniecības darbiniekiem
veiksmīgu darbu nākamajos četros
gados!**

Latvian Dimensions (ISSN 1069-9595) reviews timely issues in Latvia and current affairs in the U.S. Latvian community and is published three times a year by the American Latvian Association in the United States, Inc.

Submissions of articles and suggestions from readers are welcome; the editor retains the right to revise and edit materials as necessary. The views represented in latvian dimensions are those of the authors and not necessarily those of ALA.

Reproduction or republication of texts from latvian dimensions is encouraged; however, the editor requests notification of reprint usage and source credit for both authors of individual articles and latvian dimensions.

Advertising rates: \$500 per full page; \$250 per 1/2 page; \$100 per quarter page. Discounts on repeat advertisements possible. latvian dimensions reserves the right not to publish advertising that is beyond the scope of its mission.

ALA is a non-profit tax exempt 501 (c) (3) organization.
All donations are tax-deductible.

Greetings and best wishes for 2017 to all ALA members and supporters!

A word that seems popular in Latvia these days is “operatīvs,” or translated into English, “operational.” If an organization is accomplishing its goals, it is ... operational. And I sometimes get asked by people about how operational we are here at the American Latvian Association.

So here is a bullet point answer, summing up some of our work from 2016.

- ALA sent a near-record number of kids to Latvia with our summer programs to provide them an understanding of their grandparents' homeland and hopefully a lifelong love for and interest in Latvia.
Forty five 8th-graders who graduated from Latvian schools participated in “Sveika, Latvija!” while 13 more American-Latvian kids participated in “Heritage Latvia,” a program similar to “Sveika, Latvija!”, but conducted in English.
- ALA made major donations to the “crown jewel” programs of American-Latvian society, including the Garezers Latvian Center in Michigan (\$5,000) and the Catskills Summer Camp in New York (\$5,000). We also gave out scholarships to Garezers summer high school students totaling about \$13,000 and an additional \$3,000 to kids attending the Kursa summer high school in Washington State.
- ALA supported cultural activities in the United States, giving over \$20,000 in seed money to the 2017 Latvian Song and Dance Festival to be held in Baltimore this July. We supported the national tour of the popular cabaret show “Te nu mēs esam” with a \$10,000 donation and helped sponsor the noted Latvian film “Melānijas hronika” with a \$5,000 grant to provide English subtitles.
- ALA’s new summer internship program in Latvia enjoyed its second successful year with 18 college-aged kids spending the summer at interesting workplaces including museums and cultural centers. For the first time, we also collaborated with private employers including Tech Hub Riga and Funderful. We continue to explore more diverse internship opportunities for American-Latvians.
- ALA helped disadvantaged children living in Latvia, providing grants of \$207,000. Funds were directed toward college scholarships for the needy, to “daudzbērnu ģimenes” (families with multiple kids), and families with seriously ill children. Over the past 20 years, the program has raised and distributed over \$3,000,000. This past year, program founder Ēriks Krūmiņš of Milwaukee received the World Federation of Free Latvians Annual Award (PBLA Balva) for his life-time contribution to ALA’s program to help children in Latvia as well as to various other important Latvian causes.
- Your ALA representatives in Washington met with Latvian government representatives, including the President of Latvia Raimonds Vējonis, Prime Minister Māris Kučinskis, Foreign Minister Edgars Rinkēvičs, Defense Minister Raimonds Bergmanis, Speaker of the Saeima Ināra Mūrniece, Latvia’s National Bank President Ilmārs Rimšēvics, and EU Commissioner Valdis Dombrovskis. We have also been active on Capitol Hill and at the State Department, meeting frequently with American policy makers.
- ALA held numerous seminars over the year highlighting the American-Latvian agenda and policy areas requiring attention. Among other events, in March 2016 in Chicago we looked at Latvian political priorities, in May 2016 in Los Angeles at our annual meeting we explored solutions to the Latvian demographic crisis and ways to oppose pernicious Russian disinformation campaigns, and in September 2016 in Washington D.C., we held a seminar on the (then upcoming) U.S. presidential election and its impact on Latvia.
- And in perhaps our greatest challenge, ALA continues to monitor the unique situation presented by the Trump presidency and the Administration’s apparent interest in thawing relations with Russia and Vladimir Putin, possibly to the detriment of Latvia. ALA and its affiliates at the Joint Baltic-American National Committee (“JBANC”) and the Central and East European Coalition (“CEEC”) have sent letters or met with Trump nominees or surrogates, U.S. Senators and Congressmen, and leading think tank figures to defend the Latvian agenda. We have urged continued NATO troop presence in the Baltic nations and condemned the Russian invasion of Crimea and Eastern Ukraine, while supporting appropriate economic sanctions. Frankly, this list presents just some of the good work that ALA has done and there are many other highlights that we can perhaps share in other publications. We thank you for your past support of ALA and the American-Latvian community which has made these accomplishments possible. ALA is looking forward to your continued support in 2017!

Pēteris Blumbergs,
President

ALA Grants Stipends and Scholarships to Students and Large Families During the Annual Ceremony in Riga

ALA's "Support and Aid to Latvia" program continues the good tradition of helping Latvia's people in need under the leadership of Mrs. Kaija Petrovskis from Milwaukee

The American Latvian Association's Director of Support and Aid to Latvia Office (SAL), Kaija Petrovskis, visited Latvia in the first week of October and presented stipends to 10 underprivileged, large Latvian families (families with at least three underage children living at home) and scholarships to 16 students who are orphaned or are members of underprivileged large families.

The program is called the "Secure Bridge" (in Latvian: "Drošais tilts") and provides a secure channel or "bridge" from donors in the U.S. to a needy child or family in Latvia. The local efforts in Latvia are coordinated by Latvia's largest charity organization "The Children's Fund of Latvia" ("Latvijas Bērnu fonds").

Large low-income families are granted the stipend for two years - \$360 US Dollars every month. Student scholarships are \$2,000 US dollars per academic year, and are paid in two installments – at the beginning of the school year and after successful completion of the semester.

Successful students may receive additional scholarships in subsequent years, up to a total of four years. Families and students who receive stipends or scholarships are selected

after careful evaluation – a process which takes place in collaboration with "The Children's Fund of Latvia" and local social services organizations.

The "Secure Bridge" program provides important support for Latvia's future - it is an investment in young citizens and their upbringing and education. Often this support provides the springboard for a better future and ensures positive momentum in ensuing years. These young people, children and families will help to build Latvia's future. This is the 22nd year these stipends/scholarships have been awarded. Many hundreds of children and students have received monetary assistance. This assistance, just shy of a total of three million dollars over the years, has been funded by individual American Latvians – primarily Latvian World War II refugees through donations and testamentary bequests. Sincerest thanks to all of the donors and SAL program supporters!

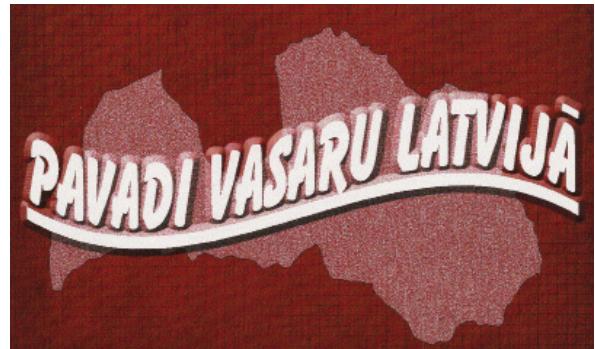
Please consider supporting this valuable program – go to the ALA website for more information on how to sign up: <http://www.alausa.org/en/what-we-do/support-and-aid-to-latvia/>

Kaija Petrovskis presented awards to families and students selected by the Latvian Children's Foundation in a heartwarming annual ceremony at the Gutenbergs Hotel in Riga. The ceremony was followed by a performance by the popular Latvian singer Aisha (Aija Andrejeva) and lunch, all sponsored by the Foundation and Hotel Gutenbergs. Astrīda Jansons, a longtime ALA representative to the Children's Foundation, as well as ALA Board Members Pēteris Blumbergs, Jānis Grāmatiņš and Filips Andersons attended the event

ALAs programmai “Pavadi vasaru Latvijā” sekmīga otrā vasara

Otrajā gadā “Pavadi vasaru Latvijā!” programmā piedalījās 18 jaunieši – 14 no ASV, viens no Kanadas un trīs no Austrālijas. Programma tika izveidota ārpus Latvijas dzīvojošiem studentiem, lai dotu iespēju strādāt prakses darbā kādā Latvijas kultūras iestādē vai privātā uzņēmumā, tādejādi piedzīvot ikdienas dzīvi Latvijā nevis kā tūristam vai ciemiņam, bet mērķtiecīgā darbā.

Bet!, ko tad viņi tieši darīja savos darbos? Katram praktikantam bija uzdots vasaras beigās uzrakstīt aprakstu par saviem piedzīvojumiem. Lasiet izvilkumus no viņu rakstītā:

“Šovasar man no Amerikas latviešu apvienības bija iespēja piedzīvot prakses darbu Latvijā. Šīs sešas nedēļas strādāju Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB). Jo bibliotēkā ir tik daudz dažādu darbu, es strādāju viduvēji divos citos kabinetos katrā nedēļā. Man bija iespēja iepazīties ar LNB darbību lasītavās, restaurācijā, komunikācijās, reģistrātūrā un citās nodaļās.” (Māra Ģiga)

Māra Ģiga un Lija Krieva Latvijas Nacionālajā bibliotēkā

“Pārējo nedēļu strādāju vismīlākajā lasītavā - bērnu nozare. Vadītāja man stāstīja par «Bērnu un jauniešu žūriju.” Mērkis bērnu žūrijai ir lasīt un vērtēt grāmatas. Viņa devās uz konferenci augustā stāstīt par programmu un lūdza, lai es uztaisau plakātu. Izdomāju, kas būtu vajadzīgs, un iztulkoju angļu valodā.” (Lija Krieva)

“Pirmsdien sāku savu prakses darbu Latvijas Kultūras akadēmijā (LKA). Jau pirmajā dienā man bija iespēja novērot, kā darbs “kultūras pasaule” tieši izskatās. Piebiedrojos gan HABITUS, gan Baltiešu dziesmu svētku komiteju sēdēs. Piecās nedēļās nodarbojos ar vairākiem darbiem studiju departamentā - tulkoju vairākas daļas akadēmijas mājas lapai no latviešu uz angļu valodu, rakstīju intervijas transkripciju, sakopoju studentu atzīmju lapas un kārtoju kursu sarakstus datu bazē. Arī palīdzēju akadēmijai sagatavoties vairākiem pasākumiem: Valpurģiem, 25. gadu jubilejas atklāšanas sēdei, “Zināt Mākslu” konferencei un salidojumam. Mani visvairāk iespēidoja jubilejas atklāšanas sēde. Vairāki godātie viesi bija sabraukuši apsveikt akadēmiju 25. jubilejā - Valsts prezidents Raimonds Vējonis, bijusī Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, kultūras ministre Dace Melbārde un Raimonds Pauls! Tur gan jutos, ka sēdēju starp Latvijas slavenībām! Jubilejas atklāšanas laikā arī tika cepta svinīga maize, un visi svarīgie viesi, kas apsveica akadēmiju, arī iespēda zīmīti maizes kukulī, lai simbolizētu labu laimi un ražu akadēmijai!

Kā kultūras antropoloģijas studente es ļoti baudīju iespēju strādāt akadēmiskajā vidē. Kaut gan es pati stundas akadēmijā neapmeklēju, mani iedvesmoja būt starp kultūras lektoriem un cilvēkiem, kuri ir nonākuši kultūras profesijās Latvijā. Gan jau jāpadomā, ko darišu pēc bakalaura grada saņemšanas...” (Ariana Ūle)

“ALA man piedāvāja prakses darbu “Draugiem Group”, kur atrodas visādi uzņēmumi. Es strādāju satura mārketinga komandā četriem uzņēmumiem – “Startupvitamins”, “Behappy”, “Desktime” un “Printful”. Man lūdza rakstīt blogu ierakstus, tekstuālo saturu mājas lapām, e-pasta

2016. gada vasaras ALAs prakses programmas dalībnieki ar saviem mentoriem Latvijas Nacionālajā bibliotēkā

kampaņas, kā arī plānot "Facebook" reklāmas un sociālo mediju lapas saturu. Šis deva man iespēju pētīt iespējamo karjeras virzienu un mācīties par globālo uzņēmēju gaisotni. "Draugiem Group" bija ļoti forša vide un bija ļoti interesanti salīdzināt darbības stilus ar to, ko esmu piedzīvojusi Amerikā." (Ilze Vizule)

Tamāra, Ilze, Laila

"Pirmajā dienā "Draugos Group" iepazinos ar personām, ar kurām man bija domāts visvairāk sadarboties šajās nākamajās sešās nedēļās – Jūliju, Noru un Kristu, visas no mārketinga komandas. Viņas man pajautāja par to, ko es studēju un kas man interesē. Tad kad viņas uzzināja, ka es studēju dizainu, mani uzreiz iepazīstināja ar "Printful" (viena no lielākajām "Draugiem Group" "start-up" kompānijām) dizaineri Agnesi. Agnese man lika parādīt savus universitātes dizaina darbus un uzreiz piedāvāja vairākus darbiņus, pie kuriem varētu strādāt tieši sakarā ar dizainu – par to ļoti priecājos!" (Laila Grosa)

"Prakse "Funderful" bija vienreizēja iespēja, ko es atcerēšos uz mūžu. Pirms sāku darbu, manas domas bija, ka darbs būs vienkārši garlaicīgs un neiemācīšos neko. Šī doma ļoti ātri aizgāja prom, jo es daudz ko sāku mācīties par "start-up" pasauli un visādām lietām. Mani kolēģi bija ļoti jauki un forši cilvēki. Man dienas nelikās kā darba dienas. Visumā "Funderful" un šī prakse bija visslabākais piedzīvojums, kas man ir bijis." (Nikolajs Veidis)

"Darbs archīvā bija liels un interesants. Manas 5 nedeļas aizgāja ļoti ātri. Bija daudz ko darīt. Palīdzēju ar projektu "Emigrācijā esošie Latvijas pilsoņi (1946-1951)" . Savā birojā strādāju pie DP kartēm. Projektā ir apmēram 300+

Nikolajs Veidis ar darba kollegām uz Funderful jumta

kastes, un es strādāju ar kasti Nr. 250. Kastē bija "M" uzvārdi. Jūtos tuva ar visiem bēgļiem no Latvijas, kuršiem uzvārds bija "Mednis". Mana mentore Inese man stāstīja, ka viņa redz šīs kartes kā mūsdienās "Facebook". Uz tām bija cilvēka dzīvesstāsts, cilvēka informācija, kur viņš dzīvoja, kad dzima, skolas gaitas, kur viņš strādāja, visas ģimenes locekļi un kurā nometnē viņš nokļuva."

(Daina Jefimova)

"Nākamās nedēļas Brīvdabas mūzejā pēc gadatirgus bija mierīgākas. No rītiem varējām lēnām pasēdēt un parunāties, kamēr izdzērām savu rītu kafiju, pirms mēs kērāmies pie darba. Mēs katru dienu darījām kautko jaunu. Piemēram, dažreiz tīrijām keramiku vai izpurinājām segas, un citreiz mēs mazgājām dakstiņus ("roof shingles") ar šķauku. Vispār man bija tā sajūta, ka mūsu darbs bija nozīmīgs un vērtīgs."

(Inta Eilande)

"Šī pagājusi vasara bija viena no visizcilākajiem piedzīvojumiem, ko mēs, latviešu jaunieši, varam saņemt. Vesela vasara zemē, par ko mums visu mūžu stāstīja nometnēs, latviešu skolās un dzirdējām no vecvecākiem un radiem. Strādājot Mākslas mūzejā, dzīvojot Rīgā, staigājot pa skaistām ielām, es guvu pieredzi ne tikai, kā būt pieaugušam cilvēkam - pērkot pārtiku, gatavojot sev katru maltīti utt., bet arī guvu

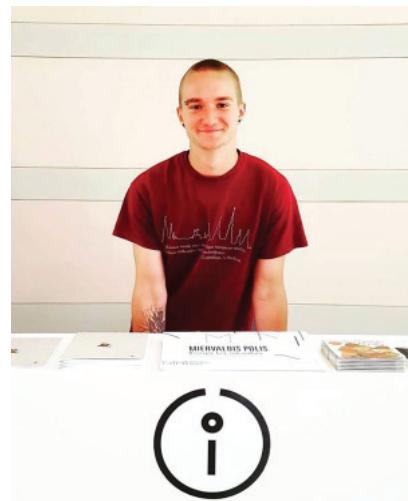
Brīvdabas mūzeja praktikanti Papē - Emma, Valdis, Laila, Martis, Inga, Līga un Līgas draugs

pieredzi, kā būtu latvietim. Un ne tikai «latvietim», kas ik pa reizei aizbrauc uz ballīti ar draugiem - kaut kur draudzes īpašumā vai pavada vasaras gaitas nometnē, dzirdot, kā draugi un savstarpējie runā angļiski, bet latvietis, kas runā mūsu spēcīgajā valodā, staigā ar basām kājām pa jūras krasta baltajām smiltīm, pa Zemgales laukiem, ēdot svaigus dārzeņus no tirgus, un, varbūt, ik pa reizei baudot garšīgu aliņu ar mīliem draugiem iemīlotā krogā.

Es pavadīju daudz laika, strādājot Latvijas Nacionālā mākslas mūzeja Informācijas punktā, runājot ar mūzeja apmeklētājiem, tūristiem un mākslas baudītājiem. Man iznāca strādāt mūzeja krātuvē, gatavojeties Jaņa Rozentāla 150. dzimšanas dienas mākslas izstādei. Man sanāca redzēt vairāku mākslinieku oriģinālos darbus, ieskaitot mana radinieka Ernesta Ābeles darbus. Vakaros baudīju draugu kompāniju Vecrīgas

ielās, uzsūcot atmosfāri, kamēr saule lēnām slīd lejup, krāsojot debesis rozā, oranžas. Latvijā netrūkst, ko darit, - sākot no Latvijas skaistās dabas un ķiploku talkām, - piedzīvojumi ir ap katru stūri. "Smadzeņu skalošana" strādāja - un kā vēl. Tagad tikai skaitu dienas, līdz atkal varu atgriezties Latvijā (un, cerams, ar vienvirziena biletī)."

(Āris Putenis)

Āris Putenis

Amerikas latviešu apvienība uzsāka "Pavadi vasaru Latvijā" programmu, pateicoties dāsnajam E. Freiberga testamentārajam novēlējumam. Tomēr līdzekļi šajā kontā strauji sarūk ar katru vasaru. Šī programma ir augstu novērtēta gan Latvijā, gan no pašu dalībnieku pusēs.

Ja jūs vēlētos atbalstīt mūsu latviešu jauniešu vasaras prakses darbu Latvijā, ALA labprāt pieņemtu mērķiedojumus šai programmai. (Lai atbalstītu vienu jaunieti uz 6 nedēļām, ir nepieciešami \$2500, bet ALA pieņemtu jebkāda lieluma ziedojumu).

Lūdzu, sūtiet čekus ar norādi "Pavadi vasaru Latvijā" programmai uz ALAs biroju: 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850. Kā vienmēr – ziedojumi ALAi ir atvelkami, ASV valsts nodokļus aprēķinot.

ALAs 65. kongresa Losandželosā rezolūcijas

Kongresa vadība, ALAs valde un darbinieki (no kreisās): Jolanta Mockus, Maira Bundža, Ivars Mičuls, Vija Markovs (sekretāres un RK pr-sēdis, Anita Juberte, Vija Bērziņa, Dace Eglīte, Raits Eglītis, Līga Jēkabsone, Mārtiņš Andersons, Sanita Šūmane, Roberts Šverns, Līga Ejupe, Filips Andersons, Taira Zoldnere, Jānis Grāmatiņš, Kaija Petrovska, Dace Spanier, Toms Trautmanis, Ilze Garoza, Andra Zommere, Ruta Priedkalne - Zirne un Pēteris Blumbergs

ALAs 65. kongresa delegāti, tiekoties Losandželosā, Kalifornijas pavalstī, 2016. gada 29.aprīlī – 1. maijā:

1. Pateicas 65. kongresa Rīcības komitejai, īpaši, tās priekšsēdim Ivaram Mičulim par priekšzīmīgi noorganizētu kongresu.
2. Pateicas LR ārkārtējam un pilnvarotajam vēstniekam ASV Andrim Razānam, Stanforda Universitātes pētniecei Elgai Zālītei, filmas „Generālpālplāns” veidotājām Ingai Sprīnģei un Sanitai Jembergai, Latvijas Okupācijas mūzeja direktoram Gunāram Nāgelam, pētnieci Intai Mieriņai par izciliem priekšlašījumiem.
3. Pateicas Biedru nozares vadītājam Vilnim Orem un sekretārei Marisai Gudrajai par lielo darbu un devumu ALAs valdē.
4. Atkārtoti pauž atbalstu Latvijas Okupācijas mūzeja Nākotnes nama projektam un aicina Saeimu grozīt Latvijas Okupācijas mūzeja likumu, piešķīrot projektam nacionāla interešu objekta statusu. Uzdod ALAs Informācijas nozarei rakstveidā sazināties ar visiem Saeimas deputātiem, aicinot paust atbalstu Okupācijas mūzeja rekonstrukcijai un paplašināšanai pēc G. Birkerta projekta Latviešu strēlnieku laukumā 1.
5. Aicina ALAs valdi turpināt nacionālpolītisko darbu un iespēju robežās atbalstīt Apvienotās baltiešu komitejas un Centrālās un Austrumeiropas koalīcijas darbību.
6. Atkārtoti pauž atbalstu Ukrainas tautai cīnā pret Krievijas agresiju un aicina rietumvalstu valdības turpināt iesāktās ekonomiskās un politiskās sankcijas pret Krieviju.
7. Aicina atbalstīt ekonomiskās sadarbības veicināšanas centenus starp Latviju un ASV, tajā skaitā, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras pārstāvniecības atjaunošanu ASV, kā arī Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā un Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras uzsākto uzņēmējdarbības kontaktu tīkla veidošanu „Gateway to the USA”.
8. Atzinīgi novērtē ASV prezidenta Obamas administrācijas uzsākto European Defense Initiative un līdzekļu četrkāršošanu Austrumeiropas militārajam atbalstam, aicina ASV valdību novirzīt un Kongresu apstiprināt nepieciešamo šo līdzekļu daļu Baltijas valstu aizsardzībai – ieroču iegādei un militārā personāla izvietošanai.
9. Aicina ALAs biedrus un latviešu izcelsmes ASV pilsoņus uzrunāt savus pārstāvus ASV Kongresā, aicinot tos pievienoties Baltic Caucus.
10. Atbalsta Kalifornijas pārstāvja ASV Kongresā Eda Roisa (Ed Royce) iesniegto likumprojektu HR 2323, kas paredz atjaunot “Radio Brīvā Eiropa” darbību, un aicina ALAs biedrus sazināties ar saviem Kongresā ievēlētajiem pārstāvjiem atbalstīt šo iniciatīvu.
11. Aicina latviešu organizācijas ASV plānot un ASV latviešus piedalīties Latvijas simtgades svinībās.
12. Uzdod “SAL” nozarei turpināt pašreizējās trīs “Drošā Tilta” palīdzības programmas Latvijas latviešu trūcīgajām daudzbērnu ģimenēm, smagos apstākļos nonākušiem individuāliem bērniem, studentiem-bāreniem un studentiem no daudzbērnu ģimenēm.
13. Uzdod “SAL” nozarei izplatīt visām latviešu kopienām ASV – biedrībām, draudzēm, centriem, ALJAI u.c. filmas „Safe Bridge” DVD kopiju ar lūgumu ziedot SAL nozarei, kā arī ievietot vietējos medijos informāciju par ALAs programmu „Drošais tilts”.

14. Aicina delegātus steidzīgi izplatīt informāciju par Kursas vasaras vidusskolu biedrībās, draudzēs un latviešu skolās ASV, lai nodrošinātu tās turpmāko pastāvēšanu.
15. Aicina Latvijas valdību turpināt izveidotās latviešu diasporas atbalsta programmas izglītības, kultūras, ekonomiskās sadarbības un remigrācijas veicināšanas jomā.

Ieteikumi:

1. Atbalsta ALAs mājas lapas rekonstrukciju un modernizēšanu Informācijas nozares paspārnē un jaunas, atsevišķas Latvijas simtgadei veltītas mājas lapas izveidošanu Kultūras nozares paspārnē, ar nolūku informēt ASV latviešu sabiedrību par simtgades notikumiem.
2. Atzīstot sporta nozīmi latviešu sabiedrības saliedētības veicināšanā, iesaka katram latviešu centram iegādāties novusa galdu (informācija www.novussusa.com) un veicināt novusa spēlēšanu.
3. Iesaka ALAs valdei līdz 66. kongresam, balstoties uz pirmajā un otrajā Trimdas latviešu archīvu, materiālās kultūras un bibliotēku konferencē ieliktajiem pamatiem, apsvērt rīkot semināru par archīvu materiālu apstrādāšanu to saglabāšanai nākotnē.
4. Iesaka "SAL" nozarei censties savākt \$500 000 ziedojumus Latvijas trūcīgajiem bērniem Latvijas simtgadei.

Ainas no kongresa: (pulksteņrādītāja virzienā) kongresa prezidijs: sekretāre Maira Bundža, vicepreiekšēde Vija Bērziņa, vadītājs Mārtiņš Andersons, vicepreiekšēdis Ivars Mičuls, sekretāres Vija Markovs, Ruta Priedkalne - Zirne, Jolanta Mockus; delegāti balso par budžetu; Taira Zoldnere apspriežas ar Goda viesiem - vēstnieku Andri Razānu un LOM direktoru Gunāru Nāgelu; ALAs priekšēdis Pēteris Blumbergs un ģenerālssekretārs Raits Eglītis pasniedz vēstniekam A. Razānam ALAs Dzintara Goda biedra piespraudi; priekšsēži P. Blumbergs un J. Kukainis sveic bijušo priekšēdi Valdi Pavlovski dzimšanas dienā; kasiere Dace Spanier un viņas palīgs Jānis Grāmatiņš aizstāv 2016. gada budžetu

PBLA svin 60. jubileju ar koferenci un valdes sēdi Rīgā

PBLA atskatās uz paveikto un iezīmē tās lomu nākotnē

Aizvadītais gads Pasaules brīvo latviešu apvienībā tika aizvadīts 60. jubilejas zīmē. Tam par godu 2016. gada oktobrī PBLA Rīgā izskanēja Pasaules latviešu koru mūzikas koncerts un norisinājās PBLA 60. gadskārtai veltīta konference, kuras uzmanības centrā bija PBLA ieguldījums Latvijas neatkarības atjaunošanā un stiprināšanā, kā arī PBLA loma un galvenie uzdevumi nākotnē.

Atzīmējot PBLA darbības 60. gadskārtu un pasaulē dzīvojošo tautiešu ieguldījumu Latvijas attīstībā un kultūras dzīvē, 2016. gada 4. oktobrī Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā (JVLMA) izskanēja Pasaules latviešu kora mūzikas koncerts, kura norisi sadarbībā ar JVLMA izkārtoja PBLA Kultūras fonda priekšsēdis Juris Ķeniņš. Koncerta repertuāru, kas ietvēra latviešu komponistu darbus no piecām valstīm un trīs latviešu komponistu paaudzēm, diriģēja 12 Latvijas labākie kordiriģenti. Koncerta norisi finansiāli atbalstīja Latviešu Dziesmu svētku biedrība Kanādā.

Dienu vēlāk, 5. oktobrī

Rīgā, Mazās Ģildes telpās, PBLA sadarbībā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju rīkoja konferenci, kurā ar priekšlasījumiem piedalījās gan kādreizējie PBLA priekšsēzi, gan vēsturnieki, gan PBLA dalīborganizāciju vadītāji. Par PBLA darbības pirmssākumiem un ieguldīto darbu Latvijas neatkarības atjaunošanā konferencē referēja kādreizējie PBLA priekšsēzi Uldis Grava un Oļģerts Pavlovskis, atgādinot klausītājiem par daudzajām politiskajām akcijām, ko PBLA īstenoja septiņdesmitajos un astoņdesmitajos gados Eiropas Drošības un sadarbības apspriedes ietvaros, lai nepieļautu Latvijas okupācijas atzīšanu un aizstāvētu latviešu tautas intereses un neatkarīgās Latvijas ideju pasaulē. Starp daudzajām PBLA aktivitātēm nepiemiņēt nedrīkst arī PBLA lomu Kopenhāgenas tribunāla sarīkošanā un atbalstu Baltijas Brīvības un Miera kuģim 1985. gadā, atbalstu PBLA Informācijas biroju darbībai un nacionālpolitiskām aktivitātēm Latvijā Trešās

Atmodas periodā. Plašāks apskats par PBLA darbību Latvijas neatkarības atjaunošanas uzdevumā atrodams U. Gravas šovasar izdotajā autobiogrāfijā „Tālumā, bet ne svešumā”, bet par akcijām, kas tikušas īstenotas O. Pavlovska vadībā, plašāka informācija būs lasāma referātu krājumā, kas ietvers PBLA 60. gadskārtas konferencē prezentētos priekšlasījumus. Par Latvijas Brīvības fonda ieguldījumu PBLA darbībā konferencē referēja LBF pārvaldes priekšsēdis, atgādinot, ka 1973. gadā dibinātais LBF vēl joprojām ir galvenais PBLA finansējuma avots. „Pateicoties vairāk nekā 3300 LBF biedriem un atbalstītājiem, LBF kapitāla ieguldījumi kopš dibināšanas 1973. gadā līdz 2015. gadam augļos devuši vairāk nekā piecus miljonus ASV dolāru, kas izlietoti darbam Latvijas brīvības un neatkarības atgūšanas un valsts atjaunošanas labā, pēdējos gados pastiprināti pievēršot uzmanību latviešu kopienas uzturēšanai ārpus Latvijas,” konferencē skaidroja J. Luks.

No kreisās: PBLA bijušie vadītāji: Mārtiņš Sausiņš, Uldis Grava, Vaira Paege, Oļģerts Pavlovskis un pašreizējais priekšsēdis Jānis Kukainis

Ar referātu konferencē uzstājās arī vēsturnieks Andrejs Plakans, skaidrojot trimdas politiskās darbības pirmssākumus, un vēsturnieks Ainārs Lerhis, aprakstot un analizējot trim-

das organizāciju sadarbību ar Latvijas diplomātisko dienestu periodā līdz Latvijas neatkarības atjaunošanai. Par PBLA lomu atjaunotās Latvijas neatkarības un drošības stiprināšanā referēja PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis, kurš divtūkstošo gadu sākumā ASV vadīja kampaņu par Latvijas uzņemšanu NATO. Pārskatu par PBLA darbības novērtējumu Latvijā sniedza SKDS vadītājs Arnis Kaktiņš, bet Latvijas Zinātņu akadēmijas Baltijas Stratēģisko pētījuma centra vēsturniece Kristīne Beķere atgādināja par nepieciešamību glabāt liecības par savu darbību un skaidrot pašiem savu vēsturi.

PBLA loma pagātnē un nākotnē

Latvijas Trešās atmodas līderis, Latvijas Tautas frontes priekšsēdētājs Dainis Ļvāns savā konferences uzrunā raksturoja PBLA kā Latvijas valsts kontinuitātes garantu un kā simbolu, kas vedinājis uz pārliecību, ka Latvijas tauta var būt brīva. „Ja

jūs nebūtu gribējuši un ja jūs nebūtu panākuši, tad nebūtu nedz šīs Amerikas Balss, nebūtu okupācijas neatzišanas fakta, nebūtu arī latviešu tautas organizācijas un gribas atjaunot savu neatkarību,” sacīja D. Īvāns.

To, ka PBLA un Tautas Frontei pēc lielām sākotnējām grūtībām bija izdevies satikties un sadarboties, Tautas frontes priekšsēdētājs novērtēja kā ārkārtīgi nozīmīgu notikumu arī Baltijas kontekstā. „[Tolaik] Latvija bija vissliktākā situācijā - visvairāk sovjetizētā, visvairāk pārkrievotā, Baltijas kara apgabala štābs ar 200 000 militāro kontingentu. Viss vienās militārājās bāzēs. Vidējā darbības rādiusa kodolraketes.

Dubulti čekistu ziņošanas un spiegošanas tīkli, kas uzmanīja katru cilvēku. Un, ja mēs - trimda un Latvijas organizācija - nespētu rast kopīgu valodu, tad Atmoda varēja izgāzties. Un ja būtu izgāzusies Atmoda Latvijā, tad brīva nebūtu ne Lietuva, ne arī Igaunija vai arī mēs būtu kaut kādi satelīti kā Neatkarīgo Valstu Savienība,” norādīja D. Īvāns.

Vērtējot tālāko sadarbību Latvijas atjaunotās neatkarības sākuma gados, kādreizējā PBLA priekšsēde Vaira Paegle, savā uzrunā sniedza rezervētu novērtējumu par to, cik lielā mērā PBLA un trimdas sabiedrībai izdevies ietekmēt Latvijas politiskos procesus un politisko kultūru. „Daudz kas ir mainījies Latvijas 25 atjaunotās neatkarības gados, taču, [mēs] neesam spējuši izmainīt tās politisko kultūru, kas ar savam 18 valdībām balstās uz savīgām personīgām un partejiskām interesēm un kavē Latvijas ekonomisko izrāvienu,” sacīja V. Paegle. Raugoties nākotnē, V. Paegle uzskata, ka PBLA izaicinājums ir iejūgt to „politiskās ietekmes enerģiju, kas virmo plašajā Latvijas diasporā”, ieskaitot parakstu vākšanas iespējas internetā, „lai iekustinātu politiskajā ledājā iesaldētās valsts pārvaldes strukturālās reformas, bez kurām Latvija nekad nekļūs par sesto Ziemeļvalsti”.

Runājot par PBLA lomu nākotnē PBLA dalīborganizāciju skatījumā, Amerikas latviešu apvienības (ALA) priekšsēdis

Pēteris Blumbergs savā uzrunā iezīmēja ALAs īpašo devumu PBLA, izceļot to, ka ASV politiskā kultūra veicinājusi politiski aktīvas latviešu kopienas izveidi ASV, no kurienes nākuši tādi latviešu sabiedrības līderi, kā kādreizējie PBLA priekšsēži Uldis Grava un Oļģerts Pavlovskis un daudzi citi. P. Blumberga ieskatā, svarīgi arī ir tas, ka amerikāni, tajā skaitā Amerikas latvieši, spēj domāt „lieli” un nospraust augstus mērķus, kā piemēru minot, Latvijas uzņemšanu NATO. Ne nemazāk svarīga esot ASV iedzīvotāju turība un ziedošanas kultūra, kā arī ASV loma kā brīvās pasaules līderim, kas var spēlēt nozīmīgu lomu Latvijas drošības aizstāvības labā. Raugoties

“PBLA-60” konferenci uzrunā bij. Tautas Frontes vadītājs Dainis Īvāns. Panejdiskusijā piedalās, Ivars Ījabs, Vaira Paegle, Jānis Kukainis, Arnis Kaktiņš un Kristīne Beķere.

PBLA dalīborganizāciju vadītāji: Ilze Garoza, ģenerālsekretāre, Pēteris Blumbergs, ALA, Kristīne Saulīte, Austrālija, Kristaps Grasis, Eiropa, Lauma Vlasova, Krievija, Renāte de Karvaļo - Albrehta, Dienvidamerika un Andris Kesteris, Kanada.

nākotnē, P. Blumbergs uzskata, ka PBLA jāturpina būt aktīviem Latvijas interešu aizstāvības jomā, kā piemēru minot, sankciju lobēšanu pret Krieviju. Tāpat viņa ieskatā PBLA viens no svarīgiem uzdevumiem ir ietekmēt Latvijas politiku no ārpuses, sniedzot skatu no malas. Tāpat P. Blumbergs akcentēja, ka PBLA esot iespēja nākt ar vērtīgām idejām attiecībā uz tās tēlu pasaulē. Vienlaikus organizācijai esot svarīgi sargāt savus līdzekļus, lai tā varētu turpināt darbību nākotnē. Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē (LAAJ) priekšsēde Kristīne Saulīte uzsvēra, ka PBLA savos 60 gados ir darījusi lielu lobija darbu, uzdrīkstoties gan savās mītnes zemēs, gan Latvijā runāt par lietām, par kurām daudzi citi nerunā. „Mūsu loma [arī turpmāk] būs uzdrīkstēties runāt par lietām un jautājumiem, kurus citi varbūt neatļaujas cilāt dažādu iemeslu pēc,” skaidroja K. Saulīte. Kā svarīgu punktu K. Saulīte izcēla to, ka PBLA nav politiska partija, bet pārstāv latviešu organizācijas lielākajās pasaules valstīs. Jāatzīmē, ka LAAJ turpina aktīvi darboties latvisķas izglītības un kultūras uzturēšanas jomā, bet šī gada 29.-30.decembrī pirmo reizi kopā ar PBLA un Latvijas Republikas Ārlietu rīkos pirmo Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju ārpus Latvijas ar fokusu uz Klusā okeāna un Āzijas reģionu.

Eiropas latviešu apvienības (ELA) priekšsēdis Kristaps Grasis kā prioritāros darbības virzienus gan ELA, gan PBLA darbībā izvirzīja latvisko izglītību, kultūru un pilsoniskās līdzdalības veicināšanu. Eiropas latviešu diaspora, K. Graša skaidrojumā, ir „loti strauji pieaugošs organisms ne tikai pēdējos 15 gados, bet it sevišķi pēdējos desmit un, vēl vairāk, pēdējos piecos gados.“ ELA priekšsēdis vienlaikus centās atspēkot priekšstatu, ka Eiropas latviešu diasporu veido kaut kādi „laimes meklētāji“, kas „skrējuši prom uz īrijām strādāt sliktos darbos“. „Mēs sen atrodamies daudzās Eiropas valstīs darba migrācijas procesā, kur cilvēki ir devušies, izmantojot iespējas, kādas Eiropas Savienība dod. Mēs runājam par daudziem augsti izglītotiem, profesionāliem cilvēkiem, kas ar visām ģimenēm pārcēlušies uz vienu vai otru valstī,“ sacīja K. Grasis, piebilstot, ka jaunajai diasporai saite ar Latviju ir liela, arī ģeogrāfisku iemeslu dēļ. „PBLA, ja tā grib kādu nākotni, tad tai ir jāsasniedz šo diasporu, kas ir lielāka nekā trimda jelkad ir bijusi, un neizskatās, ka tā kļūs mazāka. K. Grasis arī piebilda, ka šai diasporai asimilācijas temps ir daudz ātrāks nekā trimdā jebkad tas ir bijis. „Mums ko darīt ir diezgan, bet, ja mēs neiesim pie diasporas cilvēkiem, tad mēs viņiem arī neko nenozīmēsim,“ piebilda K. Grasis.

Latviešu nacionālās apvienības Kanādā priekšsēdis Andris Ķesteris piekrīt pārējiem PBLA dalīborganizāciju priekšsēziem, ka „PBLA kā jumta organizācija mums visiem ir nepieciešama“. A. Ķesteris uzsver, ka tuvākā nākotnē PBLA vajadzētu aktīvāk iesaistīties cīņā pret Krievijas dezinformāciju. Bet ilgtermiņā kā lielāko izaicinājumu izceļ jaunatnes un jauniebraucēju iesaisti diasporas latviešu organizāciju dzīvē, no kuriem daudzi šobrīd neesot ieinteresēti sabiedrisko organizāciju dzīvē, un neinteresējoties arī par Latvijas politiku un ikdienas dzīvi.

Dāžadas iespējas un vajadzības

Krievijas latviešu kongresa priekšsēde Lauma Vlasova atzīmē, ka KLK, kas šogad atzīmē 20 darbības gadus, jūtas kā „bāra bērns, kas ir paņemts ģimenē“. „20 gadus atpakaļ mēs organizējāmies un iekļāvāmies PBLA sastāvā uz pilnīgi citiem noteikumiem. Ja jebkura cita dalībvalsts, kas ir PBLA sastāvā, nes savu pienesumu, lai PBLA varētu pastāvēt un darīt tos darbus, kas visiem ir kopīgi, mēs esam nēmēji. Līdz šai dienai mēs neko nevaram dot. Par PBLA nākotni, - ja PBLA nebūs, tad nākošā dienā mēs arī nebūsim. Jo, lai cik tas ir jocigi, pa šiem 20 gadiem mēs nevienam neesam vajadzīgi,“ skaidro L. Vlasova.

Kā to atzīmē KLK priekšsēde, tie latvieši, kas dzīvo Krievijā, nedzīvo brīvā valstī, līdz ar to KLK dalība politiskos jautājumos neesot iespējama. „Mēs nedomājam savādāk, bet mēs to nedrīkstam atļauties,“ piebilst L.Vlasova. Daudzu gadu garumā PBLA kopā ar ārzemju latviešu baznīcu apmaksājusi latviešu skolotāju darbu Krievijā, kā arī nodrošinājusi Krievijas latviešiem iespēju piedalīties 3x3 nometnēs, iegūt latvisko pieredzi folklorā un svētku svinēšanā. Raugoties nākotnē, KLK priekšsēde novēl: „Lai zeļ un plaukst, jo tad mēs arī kaut kā nebūt vēl izdzīvosim!“

Dienvidamerikas un Karību latviešu apvienības priekšsēde Renāte Albrehta uzsver, ka PBLA dalīborganizāciju paustais redzējums atspoguļo PBLA būtību. „Mēs visi esam latvieši, bet katrs savā mītnes zemē tomēr tik ļoti atšķirīgi, ar tik atšķirīgām vajadzībām un iespējām, politisko situāciju utt. Un, ja nebūtu PBLA, kurš gan cits mūs varētu pārstāvēt, pieklauvējot arī pie Latvijas valdības durvīm. Saprotams, ka lielākām organizācijām tas ir vieglāk, pārstāvot lielāku latviešu kopienu, bet mazākām – šī ir mūsu balss. PBLA ir mūsu balss un arī mūsu viedoklis var nokļūt tur, kur tam jānokļūst,“ skaidro R. Albrehta. Dienvidamerikas latviešu apvienības aktivitātes bija jūtamas Latvijas neatkarības gados, bet pēc neatkarības atjaunošanas noticis atslābums. Ar sēdekkā pārnešanu uz Brazīliju, uzņemti jauni apgriezieni un DAKLA darbībā jūtama „otrā elpa“. „Par nākotni runājot, piekrītu, ka PBLA ir jābūt balsij arī tiem, kuri paši nevar vai kādu iemeslu dēļ nespēj uzrunāt, un jārūpējas par izglītību un kultūru. Ja mums nebūs šo projektu un nebūs PBLA atbalsta, ja mēs nespēsim ieinteresēt jaunos mācīties latviešu valodu, braukt uz Latviju, interesēties par vēsturi, kultūru, būt aktīviem mūsu organizācijā, neskatoties uz to, ka Brazīlijā dzīvo tūkstošiem latviešu, tad mums nebūs nākotne, ja mums nebūs šī PBLA atbalsta,“ skaidro R. Albrehta.

Sēdes svinīgajā atklāšanā: Pēteris Blumbergs, ALA, Jānis Kukainis, PBLA, ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs un Andris Ķesteris, LNAK

PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis un viņa vietniece Kristīne Saulīte no Austrālijas vada jubilejas sēdi

PBLA valdes sēdē Rīgā 2016. gada oktobrī pieņemtās rezolūcijas

Pasaules Brīvo latviešu apvienības valde, tiekoties no 2016. gada 5. līdz 7. oktobrim

PBLA 60. jubilejas valdes sēdē Rīgā:

1. Pateicas Latvijas Republikas Ministru prezidentam Mārim Kučinskim, ārlietu ministram Edgaram Rinkēvičam, kultūras ministrei Dacei Melbārdei, izglītības un zinātnes ministram Kārlim Šadurskim, ekonomikas ministram Arvilam Ašeradenam un Ārlietu ministrijas Speciālo uzdevumu vēstniekam Atim Sjanītam par dalību PBLA gadskārtējās valdes sēdes norisē;
2. Pateicas PBLA Kultūras fonda priekšsēdim Jurim Ķeniņam un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas rektoram Artim Sīmanim par izcili noorganizēto PBLA jubilejas sēdes ieskaņas koncertu Latvijas Mūzikas akadēmijā un studentiem un diriģentiem par lielisko priekšnesumu;
3. Pateicas PBLA 60 konferences rīkotājiem – PBLA darbiniekiem un Latvijas Zinātņu Akadēmijai, Tālavam Jundzim un Kristīnei Beķerei personīgi, kā arī konferences referentiem un dalībniekiem par sniegto apskatu par PBLA ieguldījumu Latvijas neatkarības atjaunošanā un tās stiprināšanā;
4. Apsveic NATO Varšavas samita lēmumu stiprināt drošības situāciju Baltijas valstīs, tur izvietojot kaujas spējīgus militāros bataljonus, un pateicas Kanādas valdībai par atbildības uzņemšanos izvietot savas valsts militāros spēkus Latvijā šim nolūkam;
5. Atkārtoti aicina latviešu sabiedriskās organizācijas aktīvi turpināt nacionāli politisko darbu savās mītņu zemēs, lai atbildētu Krievijas radītajam ģeopolitiskajam saspilējumam Eiropā, sevišķi Ukrainā, kā arī dot pretsparu arvien pieaugošajai Krievijas propagandas un dezinformācijas kampaņai pret Baltijas valstīm, aktīvi piedaloties vēstures skaidrošanā un melu apkarošanā;
6. Aicina Amerikas Latviešu apvienību un Latviešu Nacionālo apvienību Kanādā darīt iespējamo, lai panāktu ASV un Kanādas līdzdalību NATO Stratēģisko komunikāciju izcilības centra darbā Latvijā;
7. Aicina Latvijas valdību īstenot konkrētu un mērķtiecīgu rīcību korupcijas apkarošanā Latvijā, nodrošināt caurspīdīgu kandidātu atlasi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja vadītāja amatā, risināt korupcijas apkarošanas jautājumus pēc būtības. Aicina Latvijas Ministru prezidentu kā KNAB pārraudzības institūciju uzņemties atbildību par KNAB darbības efektivitātes nodrošināšanu;
8. Aicina Latvijas valdību ieklausīties Ārvalstu investoru padomes un Latvijas uzņēmēju asociāciju, kā piemēram, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras, ieteikumos attiecībā uz Latvijas ēnu ekonomikas mazināšanu, uzņēmēdarbības vides, maksātnespējas procesu un tiesu sistēmas darbības sakārtošanu, un īstenot konkrētu rīcības plānu šo ieteikumu īstenošanā;
9. Aicina Latvijas Republikas Ministru prezidentu aktivizēt pēc 2015. gadā notikušā Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju foruma izveidoto diasporas uzņēmēju konsultatīvo padomi kā pamatu Latvijas diasporas uzņēmēju un dažādu nozaru speciālistu ieteikumu apkopošanai un nodošanai Latvijas valdības vadītājam un atbildīgajām nozaru ministrijām. Aicina padomes darbības plānošanā ķemt vērā esošo padomes locekļu ieteikumus attiecībā uz tās sastāva paplašināšanu un darbības efektivitātes veicināšanu, kā arī Latvijas diasporas uzņēmēju un profesionāļu apzināšanu, uzrunāšanu un iesaisti Latvijas tautsaimniecībā;
10. Pateicas Latvijas Republikas Ārlietu ministrijai par sniegto materiālo un morālo atbalstu Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju foruma norisei Melburnā, Austrālijā, 2016. gada 29. un 30. decembrī Austrālijas latviešu 56. Kultūras dienu norises nedēļā. Pateicas kultūras ministrei Dacei Melbārdei un Ārlietu ministrijas Speciālo uzdevumu vēstniekam sadarbībā ar diasporu Atim Sjanītam par gatavību piedalīties foruma atklāšanā Austrālijas latviešu Kultūras dienu apmeklējuma ietvaros. Aicina Ekonomikas ministriju un LIAA līdzdarboties foruma programmas plānošanā un mērķu īstenošanā;
11. Aicina Latvijas Republikas Ekonomikas ministriju un tās pakļautībā esošo Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru sadarbībā ar Latvijas Republikas Ārlietu ministriju, PBLA un pētniekiem izstrādāt stratēģiju Latvijas diasporas iesaistei Latvijas tautsaimniecībā, balstoties uz citu valstu pozitīvās prakses piemēriem un Latvijas ekonomiskās attīstības stratēģiskajām prioritātēm;
12. Izsaka atzinību Latvijas Universitātes Diasporas pētniecības centram, Tirdzniecības un sabiedriskās domas pētījumu centram SKDS un citām zinātniskajām iestādēm par veiktajiem pētījumiem, kas atvieglo PBLA dalīborganizāciju darbu mītņu zemēs un veicina sapratni par latviešu diasporas iesaisti dzīvē ārvalstīs;
13. Atzinīgi novērtē Latvijas Republikas Saeimas balsojumu, pieņemot speciālu likumu, kas piešķir Latvijas okupācijas muzeja Nākotnes nama celtniecības projektam nacionāla būvprojekta statusu un aicina Latvijas valdību gādāt, lai muzeja rekonstrukcija un Nākotnes nama piebūve tiktu pabeigta līdz 2018. gada 18. novembrim;

PBLA 60. jubilejas valdes sēdes dalībnieki Rīgā viesnīcas "Radi un draugi" konferenču zālē (no priekšsēža Jāņa Kukaiņa skatu punkta): Jānis Andersons (PBLA pārstāvniecība), Pēteris Blumbergs (ALA), Kristīne Saulīte (LAAJ), Līga Ejupa (ALA), Andra Zommere (ALA) Taira Zoldnere (ALA), Renāte de Karvalo-Albrehta (DAKLA), Lauma Vlasova (KLK), Baiba Dolinska (PBLA sekretariāts), Ilze Garoza (PBLA sekretariāts), Atis Sjanīts (Ārlietu ministrija), Daina Gross (PBLA Izglītības padome), Juris Ķeniņš (PBLA Kultūras fonds), Anta Spunde (PBLA Izglītības padome), Māris Pūlis (PBLA Izglītības padome), Aira Priedīte (PBLA Izglītības padome), Pēteris Stražds (LAAJ), Dāvids Dārziņš (LAAJ), Alberts Upeslācis (LNAK), Mārtiņš Sausiņš (LNAK), Andris Ķesteris (LNAK), Lilija Zobens (ELA), Ilze Šakars (ELA), Kristaps Grasis (ELA), Jānis Lucas (LBF), Jānis Grāmatiņš (PBLA)

14. Izsaka pateicību Latvijas valdībai par līdzinējo finansiālo atbalstu Latvijas diasporai izglītības un kultūras jomā;
15. Aicina Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministriju un Ārlietu ministrijas diplomātisko dienestu rast veidu, kā atjaunot iespēju latviešu valodas skolotājiem no Latvijas klātienē mācīt latviešu valodu latviešiem Krievijā, palīdzot pārvarēt šķēršļus un nesakārtotos juridiskos jautājumus;
16. Aicina Latvijas valdību (IZM, ĀM) sadarbībā ar ES atbildīgajām institūcijām īstenot dzīvē Eiropas kopienu padomes direktīvu 77/486/EEC par migrējošo darba ḥēmēju bērnu izglītību, 1977, kurā 3. pants nosaka, ka "Dalībvalstis, saskaņā ar tajās pastāvošajiem apstākļiem un tiesību sistēmām un sadarbībā ar izcelsmes valstīm, veic attiecīgus pasākumus, lai 1. pantā minētajiem bērniem līdztekus vispārējai izglītībai veicinātu arī dzimtās valodas un izcelsmes valsts kultūras mācīšanu";
17. Aicina Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministriju un tās pakļautības iestādes sadarībā ar PBLA izstrādāt diasporas izglītības attīstības koncepciju, kas ietver arī remigrācijas izglītības vadlīnijas un mantotas valodas apguves programmu, lai latviešu valodu mācītu sistemātiski, to vērtējot atbilstoši valodas prasmes līmeņiem;
18. Aicina IZM izveidot diasporas skolēnu apmaiņas programmu, kas dotu iespēju latviešu diasporas bērniem zināmu laika posmu mācīties Latvijas skolās un labāk iepazīties ar Latviju;
19. Atkārtoti mudina PBLA dalīborganizācijas informēt un atgādināt par iespēju iegūt Latvijas pilsonību un aicina Latvijas valdību un Ārlietu ministriju aktīvi izmantot vēstniecību un konsulātu tīklu, lai popularizētu Latvijas pilsonības iegūšanas iespējas;
20. Aicina Latvijas Republikas Kultūras ministriju, īstenojot darbu pie Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu izstrādes nākamajam darbības periodam, atdalīt diasporas jautājumus no plašākā integrācijas politikas ietvara un izstrādāt atsevišķu politikas plānošanas dokumentu Latvijas diasporai. Aicina stiprināt Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas lomu diasporas politikas izstrādē un īstenošanā;
21. Atkārtoti pateicas Latvijas Republikas Kultūras ministrijai un Ārlietu ministrijai par PBLA iesaisti Latvijas valsts simtgades svētku plānošanā un aicina PBLA dalīborganizācijas aktīvi iesaistīties svētku sagatavošanā un svinēšanā Latvijā un savās mītņu zemēs. Atzinīgi novērtē Latvijas valdības un Finanšu ministrijas lēmumu katru gadu uz trīs gadiem līdz Latvijas simtgadei atvēlēt EUR 100 000 valsts budžetā diasporas Latvijas Simtgades pasākumu atbalstam pasaulei;
22. Pateicas Latvijas Republikas Kultūras ministrijai, visām Latvijas valsts iestādēm un uzņēmumiem, kuri 2016. gada vasarā nodrošināja diasporas jauniešiem prakses iespējas Latvijā.

**AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBA SVEIC VISUS AUGSTĀKO PAKĀPJu
BIEDRUS, KAS AIZVADĪTĀJĀ GADĀ PIEVIEJOJĀS ALAS SAIMEI VAI ARĪ
PAAUGSTINĀJA SAVU BIEDRA PAKĀPI!**

ALAs biedri

Dzintara biedri

- 411. Ēriks Paegle, Seattle, WA**
412. Dzintris Vallis, Dana Point, CA
413. Vija Markovs, Brighton, MI
414. Atis Markovs, Brighton, MI
415. Māra Colman, Grand Rapids, MI

Zelta mūža biedre

- 1695. Gunta Vilciņš, Chicago, IL**

Mūža biedri

- 7013. Mārtiņš Pūtelis, Carmel, IN**
7014. Lilija Pūtelis, Carmel, IN
7015. Laila Mednis, Kintnersville, PA
7016. Gundega Lauma Ābele, Madison, AL
7017. Aija Larisa Ābele, Madison, AL

- 7018. Lija Ērika Ābele, Madison, AL**
7019. Austra Asarītis, Amherst, NY
7020. Jēkabs Kramēns, Bellevue, WA
7021. Sanita Šūmane, Aliso Viejo, CA
7022. Ilze Garoza, Mechanicsburg, PA
7023. Dainis Butners, Arlington, VA
7024. Aleks Tālis Lazdiņš, Albany, CA
7025. Kaija Māra Briedis, Roselle, IL
7026. Lilija Laima Briedis, Roselle, IL
7027. Helmuts Lackājs, Park Ridge, IL
7028. Benita Eichenfeld Lackājs, Park Ridge, IL
7029. Laila Kalniņa, New York, NY
7030. Evija Laila Allison, Ada, MI

**Paldies arī visiem mūsu uzticamajiem
Gada biedriem!**

Es vēlos atbalstīt ALAs darbu, kļūstot par biedru šādā pakāpē:

Gada biedrs \$30 Mūža biedrs \$300 Zelta Mūža biedrs \$800 Dzintara biedrs \$2,000
Pensionāriem \$20 Iespējams nomaksāt gada laikā Iespējams nomaksāt trīs gadu laikā Iespējams nomaksāt piecu gadu laikā

BIEDRU PIETEIKŠANĀS VEIDLAPA

Vārds _____

Adrese _____

Tālr. _____

Dzimšanas gads: _____

Čeks \$ _____

VISA MASTERCARD

CARD # _____

Exp. date _____

Signature _____

Vietējā organizācija, ar kurās starpniecību vēlaties būt ALAs biedrs/-e:

Lūdzu, izvēlieties biedra pakāpi, izgrieziet šo veidlapu un kopā ar ALAs vārdā rakstītu čeku vai naudas pārvedumu nosūtiet uz American Latvian Association, 400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850-3121. Ja Jūs jau esat ALAs biedrs kādā pakāpē, tad varat sasniegt augstāku biedra pakāpi, piemaksājot starpību starp Jūsu iemaksāto summu un nākamo pakāpi. ALAs biedru maksas ir atvelkamas, aprēķinot valsts nodokļus.

MĒS PATEICAMIES PAR JŪSU ATBALSTU - TAS PALĪDZĒS MUMS STIPRINĀT LATVIEŠU SAITES ASV UN VEICINĀS SADARBĪBU AR LATVIJU.

ZIEDOJUMI ALĀI

Pateicamies visiem un ikvienam, kas ziedojuši 2016. gadā, atbalstot ALAs centienus uzturēt latviešu sabiedrību ASV, kā arī palīdzēt Latvijai!

\$100 000 un vairāk John Priedīts Estate, Elmārs un Dzidra Ozoliņš Bequest

\$20 000 - \$99 000 Ināra un Jānis Apiņi, Kārļa Cīruļa testamentārais novēlējums, Mudītes Ledet testamentārais novēlējums, Evarista Bērziņa testamentārais novēlējums, Laimdotas Sausais testamentārais novēlējums

\$1 000 - \$10 000 Vija un Atis Markovi, Andrejs Eglīte, Arturs Grava, Jūlijs Vilde, Arkādijs Strazdiņa testamentārais novēlējums, Evarists Bērziņš(t), Ingrīda Thomas, Ēriks Blumbergs, Lynda Kauls, Sandra Kronīte un Uldis Sīpols, Gunārs Bērziņš, Lāču ģimenes fonds, Juris Dakters, Justs Karlsons, Dace un Arnis Kīni, Vidvuds Celtnieks, anonims, Atis Freimanis, Zaiga Phillips, Inta Vodopals, John Medveckis, Inta un Edgars Bāri, Daina un Jānis Luci, Vija un Leons Liepas, Andris Baltiņš, Rasma un Osvalds Beltes, Ināra un Ēriks Krūmiņi, Kārļa Auzāna fonds, The Lubrizol Foundation, Oregonas latviešu biedrība, The Kampe Foundation, Apvienotā Linkolnas latviešu ev.lut. draudzes Dāmu komiteja, Oregonas latviešu ev.lut.draudze, Vilimantikas latviešu ev.lut.draudze

\$500 - \$900 Jānis M. Riekstiņš, Laimonis U. Vičols, Maija un Tālivaldis Paegle, Maija un Imants Ikstrumi, Andris Ramāns, Valija un Modris Galenieki, Manfreds Munters, Daina un Andris Ūdri, Vaida Nikolic, Aija Horton, Anita un Māris Juberti, Marija Fine, Valda Kalniņš-Levy, Silvija un Gunārs Birkerti, Roberts Blumbergs, Zigrīda Sekste, Vitauts Hāzners, Rasma un John Finlayson, Anda Staab, Juris Žagariņš, Sigurds Brīvkalns, Aina Pamovskis, Kārlis Ķirtsis, Ilona Ķīsis, Irēne un John Brieži, Manfreds Zīverts, Laura un Anrew Ozoliņi, Selga Pētersons, Baltiņu ģimenes fonds, Milvoku latviešu ev.lut. Sv. Trīsvienības draudze, Mineapoles-St.Paulas latviešu ev.lut.draudze, Nelson S. Talbott Foundation, Ziemeļkalifornijas latviešu biedrība

Āra Pumpurs, Inese Klaviņš, Ilse Stalis, Laima un Bertrams Zariņi, Linda un Mārtiņš Duhms, Vera un Ilmārs Dambergi, Gunta un Ārijs Pakalni, Vitauts Jurēvičs, Guna Mundheim, Vija Morton, Pēteris Kazāks, Dace Ķezbers, Artūrs Ķilkuts, Māra un Roberts Memeņi, Ivars Mellups, Roberts Kukainis, Aivars Kuplis, Anna Marasco, Juris Macs, Biruta LePoullouin, Daina Lediņš, Andris Camerota, Jānis Būmentāls, Rasma Upmanis, Arvids Błodnieks, Juris Błodnieks, Anita un Elmārs Bilsēni, Laila un Jānis Bībelnieki, Gunārs Bekmans, Guntis Bebrekārkis, Anita un Roberts Bataragi, Ausma un Imants Zeidlickis, Lilija Zīverts, Olgerts Balodis, Biruta un Dzintars Abuli, Juris Ābolīnš, Ērika Orchard, Ilze un Richard Schwartz, Juris Upatnieks, Zaiga un Edvīns Tumi, Antra Thrasher, Olafs Cimermanis, Pēteris Dajevskis, Vija Dāvidsons, Markus Delvers, Ārons Eglītis, Iveta un Indulis Eilandi, Astrīda un Gundars Strautnieki, Biruta un Laimonis Sproģi, Inguna Laimdota Fauser, Gerda Roze, Valdis Ronis, Sigrida Renigere, Pēteris Purgalis, Austra Gauger, Ilze Golts, Līga Gonzalez, Jānis Grāmatiņš, Elmārs Priedītis, Harijs Hunters, Visvaldis Dzenis, Mārtiņš Počs, Anda un Kārlis Vizuļi, Biruta un Dzintars Abuli, Inta Rūtiņš, Pēteris Burģelis, Juris Kauls, Mārtiņš Vasmanis, Māris Veidemanis, John Nagla, Juris Buņķis, Dzintra un Vilmārs Kukaiņi, Juris Ozoliņš, Ilze Koch, Ilze un Ints Rupneri, Viktors Šķirmants, Pēteris Aizupītis, Olga Zariņš(t), Nadīne Hummel, Karen Greever, Kārļa Mantenieka testamentārais novēlējums, Dace un Valdis Pavlovskis

Paldies arī visiem ALAs atbalstītājiem, kas ziedojuši summas, mazākas par \$250!

Paldies visiem anonimajiem ziedotājiem, kas atbalstījuši ALA ar Combined Federal Campaign/United Way starpniecību!

ALAs CFC numurs ir 10205

Skola kā jaunais latvietības stūrakmens

Šogad karstā jūlijā nedēļas nogalē pasaules latviešu sadzīves aktivisti atkal pulcējās ikgadējā konferencē «Latvieši pasaulē – piederīgi pasaulei», kas notiek jau sesto gadu. Tradīcija aizsākās ar semināru «Latviešu emigrācijas un diasporas problemātika un risinājumi», kuŗu 2011.gadā organizēja Kultūras ministrija (KM) sadarbībā ar Eiropas Latviešu apvienību (ELA). Gadiem ejot, pierādījies, ka tema "Latvieši ārpus Latvijas" klūst arvien nozīmīgāka un konferences ietvars un dalībnieku skaits ar katru gadu paplašinās. Konferenci organizē Kultūras ministrija, sadarbībā ar Ārlietu ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Pasaules brīvo latviešu apvienību (PBLA) un ELA.

Konference strādāja vairākās darba grupās, bet šoreiz īpaši nozīmīga likās tema "Latvisķā izglītība diasporā". Dr. Inta Mieriņa, Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūta pētniece, prezentēja plašu pētījumumu par latviešu valodas prasmēm diasoras bērnu vidū. Plašais pētījums aptver ap 2000 ārpus Latvijas dzīvojošu bērnu gan no latviešu, gan jauktām ģimenēm. Vispirms jāsaka, ka vēlme, lai bērns runātu ne tikai mītnes zemes valodā, bet arī latviešu valodā, ir vairāk kā 85% vecāku. Savukārt praktiski šo vēlmi realizē daudz mazāk ģimeņu. Pētījumā pierādīts - jo jaunākā vecumā bērns pamet Latviju, jo valodas zināšanu līmenis ir vājāks. Tāpat arī jauktajās laulībās bērni sliktāk zina un mazāk lieto latviešu valodu, it īpaši, ja latvietis ir tēvs. Ir skaidrs, ka ģimenē valodas "nesēja" ir māte. Vislabāk bēriem veicas ar latviešu valodas saprašanu, tad ar runāšanu, mazāk ir tādu, kas var arī lasīt, un pavisam maz to bērnu, kas latviski var izteikties arī raktiski. Tomēr latviešu valodas skolas apmeklē tikai apmēram 13% diasporas bērnu ar latvisķām saknēm. Bieži

vien vecāki nav motivēti, ir noguruši vai izjūt finansiālas grūtības, un latviešu valodas apguve tiek pamesta novārtā. Tomēr pat neapmeklējot skolu, ir iespējams apgūt un uzturēt latviešu valodas zināšanas. Pētījums pārliecinoši pierāda to, ka pats galvenais priekšnoteikums, lai bērns saglabātu latviešu valodu, ir valodas lietošana ģimenē. Tas ir liels izaicinājums vecākiem, jo, nonākot

nepiemērotas telpas, arī skolotājiem bieži vien zūd motivācija, cilvēki jūtas noguruši, negrib uzņemties papildus slodzi. Esošās izglītības programmas arī ir nepietiekamas un neaptver dažādos valodas līmenos runājošu bērnu vajadzības. To apzino ties, ar latviešu valodas apmācības izstrādi un novērtējumu nodarbojas tādas Latvijas valsts iestādes kā Latviešu valodas aģentūra, Izglītības un zinātnes ministrija, Valsts Izglītības saturs centrs, u.c. Ir panākts liels progress, tomēr vēl ļoti nepieciešama ir valodas tālmācības programma, programma saskaņotiem valodas zināšanu līmeņiem, jāizstrādā diasporai un Latvijai derīgs valsts valodas eksāmens. Pirmais valsts valodas pārbaudes eksāmens, novērtējot valodas zināšanu līmeni, ārvilstīs notika šovasar ASV, Garezera vasaras vidusskolā. Valsts valodas prasmes pārbaudi kārtoja 44 pretendenti – gan skolēni, gan skolas absolventi, gan arī mācībspēki, beigās saņemot savam valodas zināšanu līmenim atbilstošu "Valsts valodas prasmes apliecību". Valodas prasmes apliecība dod iespēju jaunietim iestāties Latvijas Valsts augstskolās valsts apmaksātās studiju programmās, kā arī strādāt Latvijas Valsts iestādēs un citos Latvijas uzņēmumos.

savā sociālajā vidē, bērni automātiski tiecas adaptēties un integrēties tajā, un vēlas arī mājās lietot mītnes zemes valodu. Tomēr, kā atzīmēja visi runātāji – gan pētnieki, gan paidagogi, valodas lietošana ikdienā ģimenē ir noteicošais faktors, lai bērns saglabātu spēju runāt latviski. Liela nozīme ir iespējai vasarās pavadīt laiku Latvijā, latviski runājošā vidē, kā arī mācīties latviešu valodu dažādās nometnēs kopā ar vienaudžiem, vienlaikus ar citām nodarbēm, kas arī norisinās latviski. Jaunieši augstu vērtē prasīgus skolotājus un apzinās cītīgas mācīšanās pozitīvo iespaidu.

Latviešu skolas skolotājs, ilggadējs direktors, PBLA Izglītības padomes loceklis Māris Pūlis no Lielbritānijas, kurš strādā nedēļas nogales skolās jau vairāk nekā 30 gadu, atzina, ka darbs skolās ir izaicinājumu pilns. Ir jāmotivē vecāki, lai regulāri vestu bērnus uz skolu, ģimenes bieži pārceļas, maina dzīvesvietu savās mītnes zemēs, skolām ir

Kā atzina Māris Pūlis, latviešu sabiedrība ārpus Latvijas noveco un bieži vien latviešu biedrības un draudzes vairs nav latviešu sadzīves centri. Šo funkciju ar jaunu dinamiku cilvēku un ģimeni piesaisti tagad pilda latviešu nedēļas nogales skolas. Līdz ar to latvisķā izglītības nozīmi diasporā nevar pārvērtēt – tā māca valodu, kultūru, uztur dzīvu mūsu "latvietību", tā saliedē tautu ārpus dzimtnes, iesaista latviešu sabiedrībā jaunus cilvēkus. Lai jaunais gads veiksmīgs visām latviešu skolām un skolēniem gan Latvijā, gan visur pasaulē!

Taira Zoldnere
ALAs Informācijas nozares vadītāja

ALAs skolotāju kursu dalībnieki Gārzejā 2016. gada vasarā

Valsts prezidents Raimonds Vējonis ar kundzi apmeklē Čikāgas Krišjāņa Barona latviešu skolu

Valsts prezidents un Ivetā Vējones kundze, kas ir piekritusi būt par diasporas skolu patrones, satikās ar K. Barona skolas bērniem, vecākiem un skolotājiem. Valsts prezidents ierakstīja interviju Čikāgas latviešu radio raidījumam un pasniedza Atzinības krusta IV šķiras valsts apbalvojumu ilggadējam ČLOA vadītājam Jānim Vilciņam

“Sveika, Latvija!” XXXV ceļojums

2016. gada jūnijā

Divas nedēļas.

Četri novadi.

Divdesmit trīs pilsētas.

Vienā zemē – Latvijā.

Iedomājieties – divdesmit divi jaunieši, puse no kučiem nekad nav bijuši Latvijā pirms šīs vasaras, bet kaut kādā veidā visiem divdesmit diviem ir tuvas saites ar Latviju. Visi piedzimuši Amerikā, bet visi runā latviski. Visi mācās amerikāņu skolā, bet arī nupat absolvēja latviešu skolas 8. klasi. Pateicoties vecākiem un vecvecākiem, kā arī Amerikas latviešu apvienībai, visiem divdesmit diviem mūsu jauniešiem bija šī vienreizējā iespēja piedalīties „Sveika, Latvija!” 35. grupas izbraukumā.

10. jūnijā vairums grupas dalībnieku ieradās Čikāgā, O’Hare lidostā. Vairākām ģimenēm nebija tālu jābrauc, jo dzīvo turpat Čikāgas rajonā. Bet dažiem bija tālāks ceļš – no Kalifornijas, Viskonsinas, Nudžersijas, Alabamas, un viņi bija jau vairākas stundas pavadījuši mašīnās un lidmašīnās. Grupai pievienojās trīs audzinātāji – Gundega Ābele, Sigurds Strautmanis un Zinta Lucāne. Lidostā pulkstenis septiņi ātri pienāca un līdz ar to - laiks atvadīties no vecākiem un radiem. Bez kavēšanās tikām līdz vārtiem, kāpām lidmašīnā un sākām mūsu gaļo ceļu uz Latviju. Pa ceļam iepazināmies viens ar otru – daudzi jau bija pazīstami no Gaŗezera vai no mājas pilsētām, bet daudzi arī pirmo reizi iepazinās. Kaut mēs esam visi no citām pilsētām, visi dalījāmies ar vienu ļoti svarīgu lietu - to, ka pavadīsim nākamās četrpadsmit dienas kopā.

“Sveika, Latvija!” 35. braucienu dalībnieki pie Rundāles pils (no kreisās): Aija Reimane, Sigurds Kākulis, Eduards Jaunbērziņš, Ance Trapse, Isabella Lipace, Valdis Slokenbergs, Miks Ramanis, Diāna Kreišmane, Emma Velkme, Pēteris Tomson, Pēteris Irbe, Elise Dinberga, Julia Kiusala, Ēriks Baipšys, Martis Sprenne, Anna Strautmane, Lija Ābele, Bruno Vītols, Lūkas Vīgants, Elisa Renerte, Rūdis Sprenne, Lūkas Goetz

Ieradāmies Rīgā drūmā, lietainā sestdienas vakarā.

Paēdām vakariņas pirmo reizi *Lido* un tad gājām izmainīt naudu Vecrīgā. Pirmo reizi ieraudzījām Brīvības pieminekli, bet pāris minūtēs jau bijām pilnīgi izmirkuši lietū, tāpēc steidzāmies atpakaļ uz viesnīcu. Sarīkojām mūsu pirmo vakara sanāksmi, kur pārrunājām nākamās dienas kārtību, kā arī pirmo reizi nodziedājām mūsu „Sveika, Latvija!” dziesmu.

Nākamajā rītā, pēc jaunizremontētā Mākslas mūzeja apmeklējuma, braucām tālāk uz Siguldu, Turaidu un Cēsim. Pirmo nakti ārpus Rīgas gulējām Drabešu pagastā, Melturos. Nākamo dienu pavadījām Cēsīs un vakarā nonācām Madonas novadā, Mārcienā, kur pievienojās mūsu ceturtais audzinātājs Mārcis Rācenis. Mārcienā baudījām pirmo reizi pirti. Vairākas stundas, pat pēc tam, kad saule norietēja, jaunieši karsējās pirtī un tad skrēja un lēca ledusauktā ezerā. Pēc kārtīgās izklaides visi saldi un dziļi gulēja.

Labi, ka izgulējāmies, jo nākamajā rītā bija jau jādodas uz pirmo skolas apciemošanu. Ieradāmies Andreja Eglīša

Ļaudonas skolā, kur mūs satika astoņpadsmit skolnieki. Visu dienu pavadījām Ļaudonas skolā, spēlējot sportu, izstaigājot pagastu un iepazīstoties ar skolniekiem. Bija vērtīgs izbraukums – mūsu dalībnieki redzēja, kā jaunieši dzīvo Latvijā, kur viņi mācās, ko viņi ēd, kā viņi izmanto brīvo laiku. Kaut Latvija ir otrā pasaules pusē, Latvijas jaunieši ir daudzos veidos līdzīgi mūsu jauniešiem – atradām daudz kopēja un maz atšķirību. Vakarā atvadījāmies no Ļaudonas skolniekiem un devāmies gulēt skolas internātā.

Nākamās piecas dienas izbraukājām Latgali, Zemgali un Kurzemi. Aglonā ēdām svaigi ceptu rupjmaizi Maizes mūzejā, Koknesē izstaigājām jauno Likteņdārzu, Jauncodē apciemojām zemnieku saimniecību. Apšuciemā pirmo reizi ieraudzījām Baltijas jūras līci. Ventspilī tikāmies ar pazīstamo rakstnieci Ingu Žoludi, kas trīsdesmit viena gada vecumā ir jau sarakstījusi sešas grāmatas. Jaunieši bija ie-spaidoti uzzinot, ka viņa sāka rakstīt romānus četrpadsmit gadu vecumā – tādā pašā, kā viņi tagad ir! Pēc Ventspils braucām pa krastu līdz Jūrkalnei, tad - tālāk līdz Liepājai. Liepājā bija iespēja mazliet ievilkta elpu pēc gaŗā brauciena pa Kurzemi. Baudījām brīvo laiku pie jūras, kur kaut arī bija vēss laiks, visi varēja kārtīgi izpeldēties un pagulēt saulītē. Vakarā vēlreiz aizstaigājām līdz jūrai, kur, stāpējot, varējām redzēt slaveno Kristapa Porziņģa basketbola laukumu. Diemžēl šoreiz nesanāca sastapt pašu Kristapu.

Pēc Liepājas braucām tālāk uz Nīgrandi, kas ir tuvu pie Saldus pilsētas. Tur satikām un pavadījām dienu ar Kalnu skolas jauniešiem. Dziedājām, dejojām, izstaigājām pagastu un vakarā nonācām Brocēnos, kur bija iespēja vēlreiz baudīt pirti un peldēties Cieceres ezerā.

21. jūnijā steidzīgi izbraucām no Brocēniem, lai tiktu laicīgi atpakaļ Rīgā. Divos pēcpusdienā tikāmies ar prezidentu Raimondu Vējonu Melngalvju namā. Mūsu jaunieši bija diezgan satraukušies par tikšanos ar Latvijas prezidentu, bet ātri saprata, cik mīš un viesmīlīgs viņš un prezidenta kundze patiesām ir. Pēc Melngalvju nama steidzāmies atpakaļ uz viesnīcu gatavoties vakaram. Paēduši un uzpucējušies, devāmies uz Nacionālo teātri, lai redzētu „Skroderdienas Silmačos”. Visi sirsnīgi baudīja izrādi, visu laiku smejojoties līdzi. Pēc izrādes mūsu jaunieši bija pirmie uz deju grīdas, teātra priekšzālē. Pēc gaŗās dienas laimīgi devāmies uz viesnīcu *Radi&Draugi*, lai izgulētos.

Nākamās divas dienas izstaigājām visu Rīgu, – apciemojot ASV vēstniecību, Ārlietu ministriju, Brāļu kapus un Dziesmu svētku estrādi. Mums arī bija kopīga ballīte ar Ļaudonas un Kalnu skolas skolniekiem. Pēdējā vakarā gatavojāmies Jāņiem. Nopirkām vainagus tirgū, āvām kājās dejošanas kurpes un ar tramvaju braucām līdz Dzegužkalnam. Dejojām pie *Ilģu*, *Dzelzs Vilka* un *Rikšu*

*“Sveika,
Latvija!” - XXXV
jauniešu grupa
pie Latvijas
Nacionālā
teātra Rīgā pēc
“Skroderdienas
Silmačos” izrādes*

*Puiši saka: “Garšīgs!
Paldies!”, Maizes
mūzejā Aglonā*

Ciemos pie rotkaļa Daumanta Kalniņa Čēsis

mūzikas, ēdām Jāņu sieru un jāņogas, vērojām senās Jāņu tradicijas, kā piemēram, uguns iedegšanu un apdziedāšanu. Līdz diviem no rīta „nojāņojām” un tad noguruši (bet laimīgi) ar tramvaju braucām atpakaļ uz viesnīcu. Nebija nekāda ilga gulēšana, jo no rīta bija jāceļas un jābrauc uz lidostu.

Pēc četrpadsmit dienām mēs paspējām izbraukt divdesmit trīs pilsētas. Satikām daudzus interesantus latviešus pa ceļam – keramiķus, mūzikantus, rakstniekus, Skrīveru gotiņu ražotājus, amatniekus, cietumsargus, skolniekus un citus. Apciemojām gan pilis, gan amatu mājas, gan dabas parkus. Staigājām pa vecām Latvijas bruģētām ielām, pa jūrmalu, pa mežiem... Sakrājām neticami daudz atmiņu un ieguvām draudzības uz mūžu. Milzīgu paldies ALAI par šo vienreizējo iespēju apciemot mūsu mazo mīlo tēvzemi! Zinām, bez šaubām, ka mūsu jaunieši uzaugs, runājot latviešu valodu, cienot latviešu tautu un iesaistoties latviešu sabiedrībā. Atmiņas no „Sveika, Latvija!” 35. izbraukuma nekad neizzudīs no mūsu jauniešu sirdīm.

*Ciemos pie speciālo uzdevumu vēstnieka diasporas jautājumos
Pētera Elferta Ārlietu ministrijā*

*Brauciena iespaidos dalījās
Liene Lucāne,
audzinātāja*

“Sveika, Latvija!” XXXVI ceļojums 2016. gada augustā

Šogad aprit 19 gadi, kopš pirmo reizi tika organizēts projekts „Sveika, Latvija!” – izglītojošs ceļojums divu nedēļu garumā, kuŗā laikā ceļojuma dalībniekiem, latviešu jauniešiem, ir iespēja apskatīt Latvijas skaistākās vietas, iepazīt vienaudžus Latvijā, veidot paliekošas attiecības, mācīties par latviešu kultūru un tradīcijām, pašiem piedaloties un iejūtoties. Šogad 11.augustā ar Amerikas latviešu apvienības atbalstu neaizmirstamajā ceļojumā devās jau 36. “Sveika, Latvija!” grupa. Šoreiz 14 dienu piedzīvojumā piedalījās divdesmit trīs 13 – 15 gadus veci latviski runājoši jaunieši no ASV, Kanadas un Austrālijas, taču tikai trīs no visiem vēl nekad nebija bijuši Latvijā. Par veiksmīgu norisi gādāja septiņi pieaugušie. Audzinātājas K.Kīna, K.Putene un R.Ruszczyc rūpējās par meiteņu labsajūtu, veselību un drošību, savukārt par zēnu – audzinātāji Ē.Cīrulis un J.Labucs. Milzīgu ieguldījumu deva koordinatore Latvijā A.Ozola un, protams, allaž pozitīvais autobusa šoferis V.Kubašs.

Pirmā diena, visiem satiekoties Latvijā, tika aizvadīta mierīgi un ar jaukiem laika apstākļiem. Tikai vēlākajās dienās kļuva skaidrs, ka nāksies izbaudīt Latvijai ierastās laika maiņas, tai skaitā saules starus un lietu vienlaicīgi. Pēc ierašanās Latvijā apciemojām *draugiem.lv* mūsdienīgo biroju, kā arī ārzemēs mītošo latviešu iemīļotā laikraksta „Laiks” redakciju. Pēc nelielas ekskursijas pa Vecrīgu bija redzams, ka vairums jauniešu ir noguruši pēc tālā ceļa veikšanas (dažs no Austrālijas mēroja pat 31 stundu ilgu ceļu!), tāpēc noturējām ne pārāk ilgu pirmo kopīgo sanāksmi, kam sekōja naktsmiers. Jāpiebilst, ka septiņi jaunieši uzsāka “Sveika, Latvija!” ceļojumu tikai 2 dienas pēc mācību beigām Gaŗezera vasaras vidusskolā.

Pēc Brāļu kapu un Mežaparka Dziesmu svētku estrādes apmeklējuma varēja sākties celšārpus Rīgas robežām. Pirmā pieturvieta – Siguldas bobsleja, kamanīju un skeletona trase, kur izdevās saruna ar trases direktoru Daini Dukuru, kuŗš deva arī iespēju satikt vairākus Latvijas vadošos spor-

tistus, tai skaitā, pašlaik nenoliedzami labāko skeletonistu pasaulē – Mārtiņu Dukuru. Pēc Siguldas sekoja Turaidas mūzejrezervāta apmeklējums, savukārt, trešā ceļojuma diena tika aizvadīta, apskatot Cēsis ar viduslaiku pilsētas pili. Tāpat jauniešiem bija iespēja satikt un iztaujāt prasmīgo rotkali Daumantu Kalniņu, kā arī pašiem iegādāties Nameja gredzenus un citas rotas.

Nākamajās pāris dienās apskatījām “Liktenīdarzu”, kas top kā tautas dāvana Latvijai 100. gadu dzimšanas dienā, tāpat interesants izvērtās A.Pumpura mūzeja apmeklējums, kur

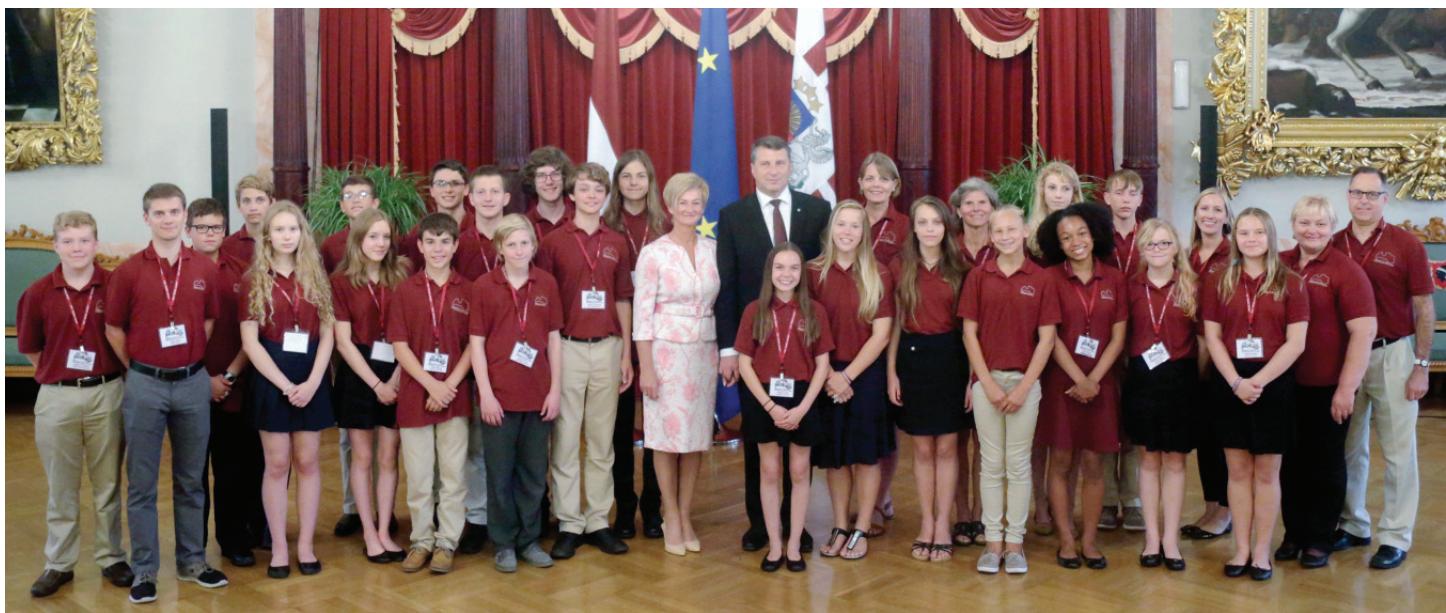
jauniešiem bija jāiejūtas aktieru ādā un jāizspēlē neliels eposa „Lāčplēsis” iestudējums, kas patika gan aktieriem, gan skatītājiem. Tam sekoja leģendārā Latvijas kāruma – “gotiņu” konfekšu – saiņošana un pašrocīga tīšana Skrīveru saldumu ražotnē. Viesu namā „Radzes” vakarā pirms naktsmiera visiem gribētājiem bija iespēja nopeldēties Daugavā, ko izmantoja gandrīz visi. Pēc naktsmiera ceļš turpinājās Latgales virzienā, kur pirmais pieturas punkts bija Aglona – tieši tobrīd norisinājās Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas svētku galvenā Svētā Mise, kur piedalījās vairāk nekā 50 000 cilvēki. Pēc tam ieturējām īsti

“Sveika, Latvija!” - XXXVI jaunieši draudzīgi pozē pie Operas nama Rīgā

latgaliskā stilā pusdienas Aglonas maizes mūzejā. Savukārt, pēc viesošanās pie pazīstamā keramiķa V.Ušpeļa un Latgales vēstniecības “GORS” apciemojuma Rēzeknē bija vajadzīgs kārtīgs naktsmiers.

Izskatījās, ka visi naktsmieru izbaudīja pilnībā, jo tikšanās laikā ar pirmo sadraudzības skolu – Tilžas vidusskolu – jaunieši izskatījās enerģijas pilni. Kopā ar tilžiniekiem aizvadījām visu dienu, iepazīstot Tilžas pilsētu, vizinoties zirgu pajūgā, kā arī apskatot retro motociklus. Protams, galvenais bija iepazīt vienam otru un sameklēt jaunus draugus, kas, cerams, arī būs izdevies. Naktsmierā bija jādodas uz jau

“Sveika, Latvija!” braucienā dalībnieki ciemos pie Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa un prezidenta kundzes Ivetas Vējones Melgalvu namā:
1. rindā no kreisās: Roberts Pļavnieks, Jānis Labucs, Amanda Gaide, Līdija Rasa, Ēriks Zamurs, Oskars Cīrulis, Kristofs Rusczyck, Vējones kundze, Valsts prezidents Raimonds Vējonis, vijam prieķīšā Amanda Byron, Karina Roze, Anna Pūre, Kristīne Sūrīte, Denīze Nicolas, Linda Kaņepe, Sandria Magrica. 2. rindā no kreisās: Kārlis Grendze, Kaspars Ast, Kalvis Jātnieks, Kurts Vūtiņš, Ēriks Plekon, Ēriks Stepanuk, Alnis Šmidchens, Renāte Rusczyck, Kristīna Putene, Anna Strok, Kārlis Kušķevics, Kristīne Kīna, Anita Ozola, Ēriks Cīrulis

iepriekš iepazīto viesu namu “Radzes”, taču šoreiz dažiem grupas jauniešiem vakars izvērtās nedaudz darbīgāks kā citiem... Pēc īpašas punktu sistēmas tika noskaidrots, ka divi zēni un divas meitenes bija aizmirsuši, ka “Sveika, Latvija!” celojuma laikā ir jārunā latviski, tāpēc viņiem tika dota iespēja iztīrīt no upes zālēm un izmirkušiem zariem piegružoto viesu nama laipu uz Daugavu. Četrotne to izdarīja godam, neskatoties uz to, ka vakarā lija lietus.

Pēc Tilžas vidusskolas apciemojuma tikai viena diena bija starpā līdz nākamajam sadraudzības skolas apmeklējumam. Šoreiz Māteru Juŗa Kazdangas pamatskolā. Kazdangieši sagādāja īpaši siltu sagaidīšanu, apstādinot mūsu autobusu uz iejas ar dziesmu un pamatīgu ziedu un lapu virteni. Neskatoties uz apmākušajām debesīm un lietu, skolas audzēknēs “Sveika, Latvija!” jauniešus sagaidīja, dziedot Kazdangas pagasta himnu uz Kazdangas pils balkona. Diena pagāja zibenīgi, aizvadot dažādas spēles, atrakcijas un rotaļas.

Devītā brauciena diena bija īpaši piepildīta un aizraujoša. Uzreiz tika apskatītas divas skaistās Kurzemes pilsētas – Kuldīga un Ventspils. Brauciens pa Ventspils ostu ar kuģīti „Hercogs Jēkabs” bija kā vajadzīgs atpūtas brīdis, savukārt, Ventspils “Amatu” mājā jaunieši varēja iejusties ādas, dzintara, kaula un rotu meistaru lomā un izveidot katrs sev kādu piemiņas lietiņu, ko pārvest mājās. Tomēr jau esot Ventspilī, bija skaidrs, ka ar nepacietību tiek gaidīta nākamā diena, kad bija paredzēta viesošanās Liepājā. Autobusā caur Latviju pa lēto iegādātiem skārļuņiem skanēja grupas

„Prāta Vētra” dziesmas. Un ne velti...

Diena Liepājā iesākās nedaudz saspringti, jo pilsētā rīta stundās tika organizēts Liepājas velomaraton, kas radīja nelielas galvassāpes ar pareizo ceļu izvēli, lai nokļūtu uz nepieciešamajiem galapunktiem. Aizraujošs un disciplīnu pamācošs izvērtās Liepājas Karaostas cietuma apmeklējums, kurā varēja ielūkoties skarabajos apstākļos, kādos bija jāuzturas tiem kareivjiem, kas padomju laikā armijas dienestā nebija ievērojuši armijas reglamentu. Karaostas cietuma apmeklējumam sekoja, iespējams, lielākie un atmiņā paliekošākie notikumi – tikšanās ar grupas „Prāta Vētra” dalībniekiem, kopīga fotografēšanās un autogrāfu saņemšana, kā arī neaizmirstams koncerts vakarā, kas pulcēja vairāk nekā 30 tūkstošus cilvēku, tai skaitā, vienas grupas fani, kas bija atbraukusi no Japānas. Tāpat koncerta laikā grupas solists Renārs Kaupers no skatuves pasveicināja visus „Sveika, Latvija!” dalībniekus.

Saliņuši, bet priecīgi “Sveika, Latvija!” jaunieši, uzkāpuši Latvijas augstākajā virsotnē - Gaiziņkalnā

Audzinātāji nolēma, ka pēc koncerta būs nepieciešams ilgāks naktsmiers. Miegs bija ciešs, neskatoties uz to, ka ieguļoties gultā likās, ka no koncerta skaļuma vēl joprojām nedaudz vibrē krūtis. Nākamajā dienā apmeklējām Lestenes baznīcu un Brāļu kapus, un sākās atpakaļceļš uz Rīgu, kur vēl apmeklējām Okupācijas mūzeju un uzbraucām augstajā Pēterbaznīcas tornī.

Pirmdienas diena šoreiz izrādījās īpaši svarīga. Ne jau tāpēc, ka bija iesākusies jauna nedēļa un līdz ceļojuma beigām atlikušas vien pāris dienas, bet gan tāpēc, ka bija jātiekas ar Valsts prezidentu Raimondu Vējonu. Sagaidot jaunos draugus un paziņas no Tilžas un Kazdangas skolas, apmeklējām Nacionālo teātri, kurā 1918.gada 18.novembrī pasludināja Latvijas neatkarību. Lai gan pirms tikšanās ar prezidentu bija uztraukums, tomēr jau pirmajos brīžos bija skaidrs, ka uztraukumam nav pamata, jo Vējoņa kungs ar kundzi bija tiešām viesmīlīgi un jauki. Pēc vizītes pie prezidenta visi jaunieši kopā ar Kazdangas un Tilžas skolēniem laidās dejās un rotaļās Rīgas Valsts technikuma telpās.

Pēdējā pilnā diena Latvijā tika aizvadīta, piedaloties vēsturiskā notikumā, noklausoties ASV viceprezidenta Džo Baidena uzrunu Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, apmeklējot bēdīgi slaveno VDK jeb čekas *midzeni* Stūra māju, kā arī tiekoties ar radiem un pērkot beidzamos suvenīrus tuviniekiem.

No rīta jauniešu vidū bija manāms neierasts miers un klusums. Visi apzinājās, ka ceļojums ir noslēdzies un jādodas mājup – uz vienu vai otru pasaules malu, tālu prom no Latvijas. Pēdējā vakara sanāksmē, vaicājot, vai gribas palikt Latvijā vēl, gandrīz visi kā viens atbildēja – JĀ! Tas norāda tikai un vienīgi uz vienu – aug vēl viena latviešu jauniešu paaudze, kas Latviju turēs savās sirdīs un prātā vienmēr, lai arī kurā pasaules vietā atrastos. Šīs divas nedēļas paskrēja vēja spārniem.

Pateicoties Latvijas Republikas vēstniecības ASV, Latvijas Ārlietu ministrijas un ASV vēstniecības Latvijā laipnam izkārtojumam, jauniešiem bija iespēja būt klāt vēsturiskā notikumā - ASV viceprezidenta Džo Baidena uzrunā Latvijas Nacionālajā bibliotekā ...

.... un ietīt pašiem savas "Gotīnas" konfektes Skrīveru saldumu fabrikā, kā arī apskatīt Aglonas Romas katoļu baziliku

Lielā paldies Amerikas latviešu apvienībai, dodot iespēju iepazīt un iemīlēt Latviju!

*Jānis Labucs
audzinātājs*

"Sveika, Dzīmtene!" 2016

My Latvian Journey
by Kim Hardesty

Pickles

There is much to be said about genetics. As a teacher, I know my students much better after meeting the parents. I can see shared body types, mannerisms, and values.

I have a mutt for a pet. He can't decide if he's a sight hound or a scent hound. Poor, confused hybrid. Pure breeds have more distinct attributes. A friend's Border Collie "herds" her on the riding lawnmower. A neighbor's Golden Retriever faithfully gathers the newspaper each morning. My childhood German Shepard was loyal and protective.

What about me? I have a Latvian mother and an American father. Am I a sight or scent hound?

I got my square jaw from my mother. I have her stubborn willfulness, too. I'm a survivor, sometimes even to others' detriment, I'm ashamed to admit. (Mom, again.) I'm also hard-working and ferociously independent. My greatest fear is to be imprisoned. I appreciate music and nature. I say, "Nothing beats beets." I love to dance and sing. And having no talent in either department has never prevented me from enthusiastically doing both. Oh yeah, and I LOVE pickles; also sauerkraut, cucumbers, and cheese. From where did these traits arise?

On the first morning of the *Hello, Latvia* trip my hubby and I descended from our room at Radi un Draugi Hotel to locate the breakfast bar. Oh, what wonders awaited us there! My husband appreciated the fine, strong

coffee, the scrambled eggs, and toast. I dove into the potato salad, sliced tomatoes, and cucumbers. What delight! Potato salad for breakfast! I took that first bite and crunched a delicious pickle. My heart sang, "These are my people."

Displaced Person

Zaiga, our thoughtful and passionate guide, said that every Latvian family has a WWII story, that each is different, but that all are appreciated in Latvia.

My mother's family fled from the village of Carnikava in 1944 when she was ten and her sister five. Traveling in a cattle car they eventually reached Camp Kathann in Hersbruck, Germany. She and her family lived there about four years before being sponsored by an Iowa farm family. Those times left a scar. My mother chose to block all memories of her painful past.

My mother's coping mechanism left a blank spot where family heritage and stories usually reside. She claimed to have forgotten the language and had nothing of interest to say about her journey. While I was growing up in Southern Indiana there was no Latvian community to fill that void.

Freedom Monument

Along with the entire world, I watched the Baltic independence movement in the late 1980s. I felt the stirrings of national pride and hope. "Now might be my opportunity to visit Latvia," I mused. With two young children and school loans yet to pay, it seemed a distant dream. That's where

stubbornness has its value.

Thirty years later, I'm on a tour sponsored by the American Latvian Association with my sisters, my cousin, my daughter, and our spouses. We're standing at the foot of the Freedom Monument and each in our tour group is laying a flower at the base "for Fatherland and Freedom." Freedom. Something I've rather taken for granted. What if I'd been born in Latvia in 1957? This concept would mean so much more to me. I kissed my rose before I laid it down.

Architecture and Symbolism

Riga's Art Nouveau buildings are breathtakingly gorgeous. Their symbolism is fun to decipher. Zaiga tells us that a person wearing a helmet symbolizes safety and protection, a peacock speaks of confidence, fruit and flowers demonstrate abundance, and frightening faces ward off evil spirits.

The National Library's structure represents the Crystal Tower of folklore. The general collection is on the widest floor; successively narrower floors house more specialized collections like arts and sciences up to philosophy and math. Each floor also has a different color code, colors from the old Latvian money. The second floor is green, one Lat; the third is purple, five Lats; and up to one hundred Lats, gold, for the seventh floor.

When the new library opened in 2014, patrons formed a human chain to pass books hand-to-hand from the old library into the new. This was a

symbolic gesture, not a labor-saving scheme. The core of the library houses books behind glass partitions. The library director foresaw that libraries may become bookless repositories of knowledge one day, but Latvians will always have these books, donated by citizens, chosen because of a difference it made in their lives or other special significance. Donors were asked to inscribe the fly leaf of their book.

At the Open Air Ethnographic Museum we toured homes from different regions and eras. In kitchens, the wooden paddles used to place and remove bread from the oven were always treated with respect. The paddle never touches the floor. It rests on its handle. If a piece of bread were to fall on the floor, "You pick it up and kiss it!" Valda, a member of our tour group, interjects having remembered the tradition from her grandmother.

Houses of olden times were built all of wood, including wooden pegs to secure the structure. Glass was expensive so used sparingly. Nails were expensive, too. They were used to decorate the door. A Latvian believes that the door is of utmost importance to the character of the home and her inhabitants.

The presence of old Soviet-era block buildings was an ever present reminder of the insult suffered by Latvians during the occupations; their love of art, poetry, and nature is completely absent from these behemoths. We even spent one night in a Soviet-era hotel. It was fitted with cheap materials and lacked charm. "How could a person avoid depression just looking at these buildings?" my hubby pondered.

Latgale

Using Riga as a base, *Hello, Latvia!* participants visited towns in Vidzeme,

Kurzeme, Zemgale, and Latgale. We enjoyed two three-day excursions interspersed with stays in Riga. Hello, Latvia! indeed. We traveled her breadth. I'll pause to tell you about just one region.

Riding the coach bus toward Rezekne, our easternmost town visited, Zaiga informed us about some key cultural differences between Latgarians and other Latvians. They're sometimes stereotyped and also have their own dialect. My hubby and I turned toward each other: "Kinda like Kentucky!" (We can say that because it's our home.)

That morning we toured Gors. The concert venue has seven levels corresponding to the seven notes on the musical scale. Each floor is named successively "Do, Re, Mi..." A daycare facility is offered on site. (What a concept!) The group dressing room is spacious and light and includes a kitchenette and showers. Individual dressing rooms additionally include a couch and piano. The freight elevator can lift a whole orchestra, plus instruments! The main concert hall seats a thousand. Ingenious engineering allows seats to be folded down and telescope into each other so that the entire floor may be cleared for dances and other events.

We experienced culture of another type later in the day when we were guests at the studio of a Latgalian potter. He threw a pot and showed us his kiln. "Best to fire pottery two to three days before a full moon," he said. "The fire burns more evenly without using as much wood." (Kentuckians still plant gardens by the moon.) In celebration of our visit he cheerfully offered us each a shot of homemade hooch (like Kentucky moonshine) and artfully arranged little sandwiches.

My Day off the Itinerary

While others went on a day trip to Rundale Castle and Jelgava, I struck out on my own. I needed a little elbow room from the group and I had a mission: to buy yarn and fabric! *Hello, Latvia!* participants may make their own decisions at anytime during the tour. Zaiga made this perfectly clear. But, just as a conscientious mother, she wanted to know our plans so she wouldn't worry.

On its way out of town, the bus dropped me off in the Kalnciema District in Pardaugava. After I'd soaked up my fill of the old-style wooden structures, I walked over the suspension bridge and looked down into a garden of the President's House. I explored the park in front of the official residence. It was there I met her.

With shoulders back and chin high, strong and a bit defiant, stands a beautiful girl with long braids made of granite. She is a monument to all those children who were shipped to Siberia during the Soviet-era. As an interviewee at the Museum of the Occupation asked on video, "What crime have the children committed?"

She has become my favorite monument. She's at ground level. She's as small as a pre-teen. To me her figure shouts more loudly for justice than voices. While I eventually purchased wool knitting yarn and linen fabric, the real memento I will treasure is this girl.

Value

During the entire two-week trip, my hubby and I spent less than two-hundred and fifty Euros. The amount spent went mainly for gifts. Since all admittance fees were covered; since we enjoyed the services, stories, and folk songs of our excellent guide; since a private coach transported us about the countryside; since all

hearty breakfasts and most lunches and dinners were included on the tour amount, we barely needed to spend a Euro!

In Addition

I haven't even told you about visiting Brother's Cemetery, or walking around the lake at Talsi, or finding our grandfather's homeplace in Saldus, or being moved by the romantic evening opera concert. I haven't spoken of my daughter swimming in the Baltic Sea or all of us placing locks of our mother's hair in the churchyard of Carnikava. I haven't delighted you with descriptions of the Ventspils cows or of Liepaja's anthem character sculptures with Zaiga and others singing the lyrics at each. You haven't heard about the church at Apriki built in the thirteenth century and still in continuous use or touring Karlis Skalbe's peaceful, hand-built home near the highest point in Latvia. Do you know about "The Horse of Destiny" in the National Museum of Art or "The Rose of Turaida"? Have you heard about "The Witches" restaurant or how Latvian boys and young men serving in both the Russian and German armies would call to each other at night, "Do you have Juris from Cesis in your group?" "No, he's coming in the next regiment." I haven't shared a lot of things. I urge you to sign up for the next "Hello, Latvia" tour and experience it all for yourself.

Am I Sight or Scent Hound?

I was raised solely as an American. But those strong Baltic genes have a way of asserting themselves. Now, after having experiencing Latvia, I'm even more proud of them. I'm humbled by the courage of the Latvian peoples. I take inspiration from their determined spirits, poetic souls, love of nature, and physical toughness. Oh yeah, I'm gonna let that Baltic gene pool's flag fly... a full-sized Latvian one!

Images from „Heritage Latvia” trip 2016

“Heritage Latvia” groups members pose in front of Riga skyline, taking a tour of Old Riga fortifications, and learning pottery skills in Latgale

Kā Sapnis - Like a dream - A Chaperone's Story of the „Heritage Latvia” Trip 2016

By Laura Valdmanis

Kā sapnis - like a dream. This was the first phrase that I learned in Latvian three years ago. At the time I had just arrived to the seaside city of Liepaja with a suitcase, basic words for getting around, and an eagerness to learn and experience all that I could. The eagerness came from the opportunity to live and teach in the country that I had heard many passed down stories about. It was August of 2013 and I was embarking on a nine month journey as a Fulbright Fellow and a personal journey as a heritage Latvian American.

At the end of my first week I met a local Liepaja crafter who offered to lend me a bike and lead me on a tour of the neighboring Baltic Sea. Dzintra and I spent the evening sharing stories of Latvia's past and present and while I was immersed in the awe of a new friendship, the sun set along the coast. The sky cast a painting of reds and oranges and at that moment it was like a dream for me to be living in the land of my grandparents. It was then that I learned the term, "kā sapnis."

From seaside bike rides to meeting relatives that my family hadn't seen or spoken to in 60 years to working with university students, learning to weave and traveling around Latvia and other countries with a car of local crafters, I came to identify what it meant to be a Latvian American. The experiences of that year in my life are documented in a 54 page tumblr blog (<http://liepajalaura.tumblr.com/page/8>) and beyond that, they are shared with the countless number of Latvian friends, fellow travelers, and family members I met and shared

meals and laughter with along the way.

Fast forward three summers to this past July and I again found myself pedaling on the soft white granules that line the coast of Liepaja and the Baltic Sea. Again, the term "kā sapnis" surfaced. I instantly reconnected with family and friends, the language returned to me, I remembered how to navigate the city; it was like returning home. "Like a dream" was the only way to describe the full circle experience.

From July 15th- July 28th I had the incredible opportunity to travel with thirteen American high school students around Latvia. Latvia is a country of two million people and one that, during the last almost 100 years, has experienced economic and political highs and lows, Soviet oppression, and now independence. The Heritage Latvia program explores history and current cultural trends from a Latvian and an American lens. This year's group of young people traveled to Latvia to discover their heritage, a shared heritage that connected each of us on the trip. I never had the opportunity 15 years ago to go on such a trip. My chance came later, but both I and another chaperone, Peter Cherson, shared the same background as our 13 charges – one of our parents was Latvian, the other American, we didn't learn Latvian as children, but once we were students, each of us had the opportunity to spend time in Latvia and learn the language. We were living proof that Heritage Latvia kids could experience and get to know and perhaps love their Latvian heritage as well. Together, we spent the long light-filled July days touring 800 year-old castles, spinning pottery in Latgale, climbing broken down Soviet con-

crete blocks, walking barefoot along and into the Baltic sea, maneuvering the aged brick streets of Riga, eating handfuls of *pīrāgi* and multiple rounds of potatoes with dill and cream, and dancing a few rounds of *tautas dejas*. We traveled by bus from Riga, Sigulda, Cesis, Aglona, Jersika, Bauska, Aizpute, Liepaja, Jurkalne and back to Riga. We toured castles, museums, and a palace, and frolicked in and enjoyed the nature that is so dear to the heart of Latvians. Overall, our group loved *pīrāgi*, had a few too many potatoes, and they all now know the name for ice cream (*saldējums*)! (The memories and moments of this excursion fill a separate multi-page tumblr blog (<http://heritagelatvia2016.tumblr.com/>)!

From my own experiences and from those of others that I have met along my journeys, I have learned that there is something powerful in heritage, a yearning to return to the homeland, whether that is to visit or to relocate. For Latvians, it's an especially unique shared experience, given the small size and rich and resilient history of the country as evidenced by the cultural pride of the people in the face of the oppression that they have endured and the independence they have reestablished. This summer's Heritage Latvia group had the opportunity to visit and experience the country of their ancestors. Here's to the opening of doors, future visits, and dreams in the name of our shared cultural background! Whether or not these young people return to Latvia, I hope that this trip was a bit of a fulfilled dream (*sapnis!*) for them, and that they continue to travel and share their Latvian heritage and experiences with the world.

Latvia in 13 Days with "Heritage Latvia"

Postcards from Elena

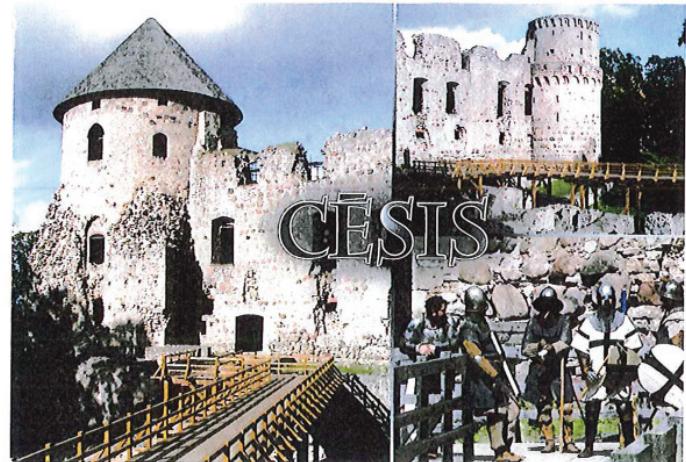
"Heritage Latvia" is the educational tour organized by the American Latvian Association for young people 13 -15 years old of Latvian background, who don't speak Latvian. Thirteen young people, including Elēna, the 15 year-old granddaughter of Māra and Eugenījs Počš, participated in this year's trip which took place from July 16 – 28. Elena wrote her grandparents a postcard every day, filled with her experiences in Latvia. They received all 13 of them. They assembled the story of Elena's trip from her postcards and telephone conversations with her and the relatives she met in Riga - a story that was later published (in Latvian) in "Čikāgas Ziņas". Elena and her grandparents allowed us to share the text of her daily postcards with Latvian Dimensions readers.

Each card begins with GrandMāra and Grandpa!
And ends with - Love, Elena

July 16 – Our first day in Latvia is exhausting! I haven't slept in over 24 hours. It is amazing though! Our first activity is to exchange our dollars to Euros at a tiny window on the street near our hotel. Then we went to (the National Cemetery) Brāļu kapi, and then walked around the Zoo. Everyone was just trying to stay awake. But it was so much fun talking and meeting my peers on the trip. Everyone is so friendly and kind!

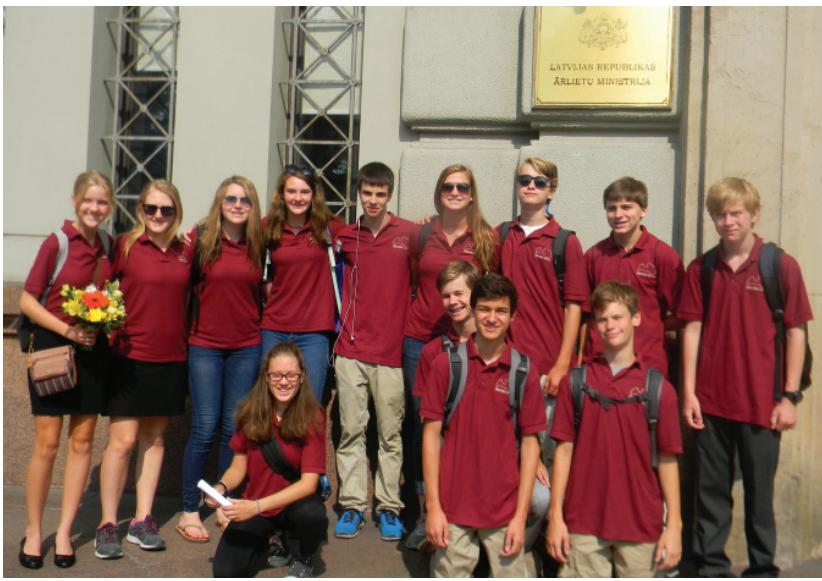
July 17 – This morning we went to a church service (Anglican Church with services in English). It wasn't that different from home, although during Communion we drank actual wine (from one chalice). We then took a guided tour through old town Riga. The architecture is beautiful. I saw the famous Liberty Monument. At lunch I met Gundars (GrandMāra's cousin's son) and he took me to the beach and to his home. He is very nice. (Visits with relatives in Latvia took place with Elena's parents' permission, which was granted in advance of the trip.)

July 18 – Today we saw an old house(s) and how Latvians lived 150 years ago (at the Open Air Ethnographic Museum). Then we visited an old castle (Turaida) and climbed many, many stairs to get to the top of the tower, but it was worth it! The view was spectacular! We played "human foosball" at where we stayed. We all jumped in the nearby pond at the guest house! The water was cold, but fun and refreshing. Too much fun!

July 19 – I am so excited to say: "I am writing to you from Latvia!". It is so beautiful here! I am seriously considering moving! Today we visited another old castle (Cēsis castle). We climbed a super-narrow staircase to get to different levels of the castle. We had to carry lanterns, because it was so dark in some places. We climbed to the very bottom (to the dungeon where they kept prisoners)! Then we went to a silversmith's studio (to see how jewelry based on ancient designs is made). I made my very own coin as well! The food is amazing! I'm going to miss these kids so much! It has been a blast getting to know them!

July 20 – Our first stop today was a potter's studio. We learned how the artist makes pottery. Then he let us try it ourselves! For lunch we had chilled beet soup. I really loved it and everyone thought the pink color was so pretty! In the afternoon, we visited the Basilica at Aglona. It

Elena Pocš (first from left) with the "Heritage Latvia" group on the steps of the Ministry of Foreign Affairs of Latvia

was so large and extravagantly decorated. I told everyone that my relative had once worked there. (GrandMāra's mother's uncle was Bishop A. Broks, who was arrested during the German Occupation and sent to a Nazi concentration camp for preaching against the persecution of Jews). We then visited the Bread Museum, walked around a traditional Latvian home and ate dinner in that kitchen. Everyone sang songs and danced afterward. Super fun! We just got back from the sauna. To be honest, I didn't really like it that much. But the weather was beautiful. There was a little drizzling rain and everything is so green!

July 21 – This morning we visited a modern Latvian school. (Jersika School). It was surprising how small the school was and that there were so few students. All the grades (1st through 9th) attended the same school! But all the students were so friendly. They all did their best to speak English. They taught us some traditional dances and we played a game of soccer. We then visited Likteņdārzs (a memorial to all those Latvia lost in the 20th Century) The space was so beautiful and every piece of artwork had so much meaning and symbolism. I bought a brick to add to the stone walkway that is being developed in this park. It will have my name engraved on it. So I will be able to come back someday and see it!

July 22 – This morning we stopped at the Liepkalni bakery and everybody bought tons of pīrāgi! We tasted a non-alcoholic beer. No one really thought it tasted too good, though. The next place we stopped was - an ice cream factory! Everyone made a batch of ice cream. It's amazing how little ingredients you need to make ice cream. Then everyone did a taste test of some of the different

flavors. My least favorite flavors were "beer" and "potato," but the red currant, plum and rhubarb flavors were delicious. Next stop: the "Gotīnu" factory in Skrīveri. We learned how (these candies) are made. But did you know that each piece of candy is hand-wrapped in paper? We then wrapped some candies ourselves. It's very difficult! Our trip continued to a museum where they told us about a famous Latvian writer (A. Pumpurs Museum in Lielvārde). Then members of our group went on stage and acted out the author's famous story about Lāčplēsis. This was probably the highlight of the day! It was so much fun. I've never laughed so hard! (Then we got back in the bus and drove to Bauska.) After dinner we walked around the town, to burn off some energy. All in all, this was a very fun day – one of the best yet! I can't wait until I can talk to you about all of it! Mīlu!

July 23 – This morning we quickly drove over to the border between Latvia and Lithuania. Now I have been in one more country (Lithuania)! (Elena's other grandmother is of Lithuanian background.) Then we took a tour of this amazing palace (Castle Rundāle). The decoration is so extravagant and beautiful! There are detailed portraits in every room. The gardens were my favorite. We were given 20 minutes to explore and together with my friend Ava we found a tiny theater outside. We also went through a secret opening in a hedge. After the castle tour, we drove on to visit another school. (Aizpute school). This was a fancier school and had better technology than my school! I was jealous. The students were nice and spoke English very well. We made pottery and cooked and decorated wood pieces with Latvian symbols. We are having the most interesting time. It's going to be weird not seeing these people (my "Heritage Latvia" friends) every day!

July 24 – Today we are in Liepāja. It is so beautiful! Every few feet the sidewalks have musical notes (embedded) in them. We took a look around the city. At the end of the tour, we saw old military bunkers. Some were underground, dark and frightening. Others were above ground. There was one tilted at such an angle that when you stood up straight, it looked like you were falling. Then we went to an adorable crafts studio. One of our chaperones had once worked there. We made candles, kneaded clay, and made amber bracelets. Across the street in another Studio we had the chance to polish amber. Later we played in the very cold water of the Liepāja beach. The sand was so soft! In the evening the girls, including me, went to a big store to look around and buy some snacks. We have gotten to know each other very well; we are all such good friends!

July 25 – Today was pretty boring. We stopped at another beach (Jūrkalne) – very rocky and cold. I practiced skipping stones on the water; I didn't get very good though. We stopped at an old building, that had once been a manor house, but now it is being used as a place for a camp for families. (Pelči). I chatted with my friend Emma while the others went to look for the swimming hole they never found. We spent much of the day on the bus. Dinner was really good. It seems like we always eat the same thing: meat, potatoes and salad.

July 26 – This morning everyone put on their fanciest clothes and went to the Ministry of Foreign Affairs. I was chosen to present flowers to the soon-to-be Latvian Ambassador to the United States who met our group. I was very proud of that. Everyone asked questions, then we took a group picture. Then we went for a walk around Riga and saw a tiny bridge, where there were hundreds of locks, which had been attached by newly married couples. I was then able to meet up with Gundars again. He took me to the beach with his daughter and grandchildren. The children were so cute! They took turns holding my hand. After a delicious lunch, we went to a bog/swamp, that is actually below sea level! (Near Kemerī) I had never seen anything like it! We climbed up an (observation) tower in the middle of the bog, and the view was just spectacular. It was just one of the most amazing things!

July 27 - Our second to last day, and I am just devastated! I have spent every minute of everyday with these people, and I still don't want to say good-bye. Today we went to the U.S. Embassy. It is just gigantic! We talked with the Ambassador. It was pretty interesting. I was the one who gave her our gift of candy. Then I met up with Marta (Grandfather Eugenījs' cousin's daughter). She walked me all over Riga to her brother's house. Then we all drove to the beach. The water was a little cold...but we still had a lot of fun! Then we went to a delicious sushi restaurant for dinner. I met (Marta's) brother and cousin. They were very nice! Just a very pleasant day!

July 28 – It's my last day...I'm so sad. I absolutely LOVE it here! And I'm going to miss these people so, so much. Anyway, today we visited the newspapers LAIKS headquarters. Then we took a tour of the Latvian National Library – very beautiful. Then Marta's mom's friend was able to get the entire group a special tour inside the Freedom Monument. We climbed a narrow staircase up to the feet of Lady Liberty. It was such a lucky opportunity. Then we took paddleboats and paddled around the canal. For din-

ner, we went to this restaurant where the waiters dressed up in old-time clothes. After we ate, we played carnival games. My friend spent 20 Euros on one game. She still couldn't win it. So the girl running the booth just gave her the prize. It's going to be really hard to say good-bye. But I had the most amazing time. I feel like I can do anything now. Thank you!

Thank God Elena is home safe and sound. The last leg of her trip turned out to be longer than the others'. The "Heritage Latvia" trip began and ended in Newark's airport. Elena still had to fly across half the continent to Denver. Rīga – Denver – 24 hours en route! We are happy that Elena liked the trip so much. Her postcards were always so positive. A few things weren't mentioned. They visited Pelči where the 3X3 camp was being held, but they weren't sure what was happening there. The Occupation Museum seemed small with a lot of text to read. St. Peter's tower was closed for repairs. They skipped the Museum of Art to have more time to visit with relatives. They were very happy with the hotels and accommodations. We have only the best to say about the "Heritage Latvia" tour – the organizers fulfilled all of their promises, and helped everyone coordinate their connections in Newark airport. Thanks to all who made our summer happy as well: Elena, her parents, "Heritage Latvia" and ALA; our relatives in Latvija, Elena's new friends from the trip and all of the organizations and people who were responsible for the "Heritage Latvia" group during their wonderful adventure in Latvia. THANK YOU!

*Elena's grandparents
Māra and Eugenījs Počs*

ALA arī 2017.gadā piedāvās trīs dažādus ceļojumus uz Latviju:

- 1) „Sveika, Latvija!” - izglītojoši ceļojumi ik gadu uz Latviju latviski runājošiem jauniešiem vecumā no 13 līdz 15 gadiem, kas ir beiguši 8. klasi latviešu skolā. „Sveika, Latvija!” programma dibināta 1997. gadā, un kopš tā laika tajā ir piedalījušies vairāk nekā 600 jauniešu. Šovasar būs divi ceļojumi, katrā apmēram 20 dalībnieki, ieskaitot no Kanadas un Austrālijas, no 9.-23. jūnijam un no 10.-24. augustam.
- 2) “Heritage Latvia” - izglītojošs ceļojums pa Latviju angļu valodā latviešu izcelsmes jauniešiem. Visādos veidos, ieskaitot maršruta bagātību, tikšanās iespējas ar Latvijas vienaudžiem un nodarbību daudzveidību, „Heritage Latvia” programma līdzinās „Sveika, Latvija!” braucienam. Kopš 2006. gada šīs programmas ietvaros 72 jaunieši ar sajūsmu ir apceļojuši Latviju, iemīlējuši savu latviešu vecvecāku dzimteni un bagātinājuši savu latvisko mantojumu. „Heritage Latvia” brauciens paredzēts no 14. – 28. jūlijam.
- 3) “Hello, Latvia/Sveika, dzimtene!” ceļojumi uz Latviju kopš 1998. gada piedāvā pieaugušajiem ALA biedriem un ģimenēm iespēju ērti, droši un bez rūpēm apceļot Latviju. Organizētāji gādā par naktsmājām, maltītēm, transportu, gidiem un biletēm uz mūzejiem un citiem pasākumiem. Angļu un latviešu valodas ceļojums no 15. - 28. jūlijam. Cena : \$2500 (dalībnieks pats gādā par lidojumu uz Latviju un satiek grupu Rīgā 15. jūlijā).

Tuvāka informācija par 2017. gada braucieniem: alaprojects@alausa.org vai tel. 301 340-8719.

ALA piešķir Atzinības rakstus latviešu sabiedriskajiem darbiniekiem ASV

2016. gadā ALAs Atzinības raksti piešķirti šiem 34 sabiedriskajiem darbiniekiem latviešu centros:

*Jurim Raudsepam, Bostonā
Marijai Felkers, Grandrapidos
Ilgai Kalniņai, Grandrapidos
Marijai Visockis, Grandrapidos
Mārim Kancam, Indianapolē
Mārim Kārkliņam, Indianapolē
Arnim Ķengim, Trejupēs
Dagnijai Bitei, Linkolnā
Pēterim Lipiņam, Linkolnā
Mikēlim Abulam, Milvokos
Tijai Abuls, Milvokos
Vitautam Beldavam, Milvokos
Dzintrai Erkmanei, Milvokos
Edvīman Erkmanim, Milvokos
Mārai Rīterei, Milvokos
Jānim Stākam, Milvokos
Vilnim Strēlniekam, Milvokos*

*Monikai Veldrei, Milvokos
Dave Veldre, Milvokos
Mārai Zepai, Milvokos
Skaidrītei Dombrovskai, Mineapolē
Aldim Švalbem, Mineapolē
Intai Sams, Nudžersijā
Dacei Aperānei, Nujorkā
Ilonai Kudiņai, Nujorkā
Inārai Beitlerei, Portlandē
Jānim Zommerem, Portlandē
Veltai Zadiņai, Ročesterā
Jānim Bebrim, Vašingtonā
Inesei Bērziņai, Vašingtonā
Elgai Ozolai, Vašingtonā
Dzintrai Pruzinskai, Sanfrancisko
Artim Salmiņam, Sanfrancisko
Īvaram Bālinam, Denverā*

ALAs Kultūras fonda 2016. gadā atbalstītie projekti

Radošās stipendijas un skaņdarba pirmskaņošanas atbalsta piešķiršana no komponista Aleksandra Okolo-Kulaka piemiņas fonda.

1. Radošā stipendija piešķirta komponistei Lolitai Ritmanei ar radošo grupu Andru Staško, Artūru Rūsi un uzveduma "Te nu mēs esam" radošo mūzikas ansamblī "Te nu mēs esam" mūzikas komponēšanai un mūzikas aranžējuma veidošanai mūzikālajam uzvedumam "Te nu mēs esam" (**\$2 500.- no komponista Aleksandra Okolo-Kulaka piemiņas fonda**).
2. Atbalsts piešķirts Pētera Vaska kompozīcijas angļu ragam ar orķestri pirmskaņojušam Nujorkā, Čelsijas Simfoniskā (Chelsea Symphony) orķestra izpildījumā 2017. gada 28. janvārī. Solists Jason Smaller (**\$500.- no komponista Aleksandra Okolo-Kulaka piemiņas fonda**).

No Kultūras fonda saziedotajiem līdzekļiem atbalstītie projekti:

1. "Neesam aizbēguši". Grāmata - dokumentālu stāstu krājums par ASV dzīvojošiem latviešiem un viņu ieguldījumu mūsdienu Latvijā (plānots izdot 2017. g. rudenī).

Iesniedz: Tatjana Žagare – Vītiņa (\$2 000.- no ALA KF Edgara Sūnas piemiņas fonda).

2. "Te nu mēs esam". Multimediju dziesmu spēle, uzvedums.

Iesniedz: Lolita Ritmanis (\$2000.-, atbalstot 2017. g. viesizrādes).

3. Grāmatas "Kazimirs Vilnis" izdošana (plānots izdot 2017. g. rudenī).

Iesniedz: Jānis Elksnis (\$1 000.-).

4. Atbalsts avīzes „Mazpulks“ izdošanai (3- 4 numuri 2017. gadā). Iesniedz: Agr. Arvīds Błodnieks (\$700.-).

5. Pētījuma "Rietumu austrumos: Baltijas valstis no stratēģijas viedokļa" (virsraksts var tikt mainīts) izdošana latviešu valodā (plānots izdot 2017.g. vasarā). Iesniedz: Dr. Lūkass Milevskis (\$1 100.-).

6. Pasaules latviešu mākslas centra (PLMC) pētniecības centra izveide, Cēsīs, Latvijā.

(PLMC ir PLMS filiāle organizacija - Latvijas nodibinājums, Latvijā.)

Iesniedz: Lelde Kalmīte. (\$1 200.- plauktu iegādei jaunizveidotajai bibliotēkai, mākslas darbu arhīvam).

7. Dokumentālas filma "Kokle" uzņemšanai (filmu plānots pabeigt 2017. g. pavasarī).

Iesniedz: Egija Hartmane-Salem (\$2 000.-).

8. Monumentāla instalācija Latvijas Nacionālajā Bibliotēkā (LNB) "Simts raksti" (plānots īstenot 2017. g. pavasarī). Iesniedz: Rita Grendze (\$2 300.-).

9. "Stāstu sega Latvijai", segas izveide par godu Latvijas simtgadei no ārpus Latvijas dzīvojošu latviešu darinātiem auduma gabaliņiem (pirmais darba posms 2016.-2017. gadā). Iesniedz: Aija Abene, LaPa muzejs (\$1 400.-).

10. Dokumentālas filma "Atmiņas par Eslingenu" uzņemšana (filmu plānots pabeigt 2018. g. pavasarī). Iesniedz: nodibin. „Sibīrijas bērni”, vad., Dzintra Geka (\$1 400.-).

11. "Trimdadimd.com" vietnes attīstība (plānots īstenot 2017. gadā). Iesniedz: Māra Pelēcis (\$1 500.-).

12. Dabā Būvē Dabā Vieno: Ojārs Feldbergs un Laura Feldberga – kultūras apmaiņas brauciens (plānots 2017. gadā).

Iesniedz: Tamie Ringler, Anita Strautmane (\$1 200.-).

13. "Lodziņš uz Latviju". Īsfilmas tīmeklī - reportāzas jauniešiem par aktuāliem tematiem vai Latvijas kultūrvēsturiskajām vietām (2017. g. pavasarī). Iesniedz: Ilze Jēgere un Jānis Labucs (\$1 400.-).

14. Daugavpils Universitātes Jauniešu interešu izglītības skolas Humanitārā akadēmija jauniešiem (HAJ) studiju programmas „Latvijas jaunatnes intelekts Latvijas nākotnei” 2016./2017.gada apmācības nodrošināšana.

Iesniedz: Dr. Maija Burima. (\$800.-)

JBANC

Representing
the Estonian American National Council, Inc.,
the American Latvian Association, Inc.,
the Lithuanian American Council, Inc.

Joint Baltic American National Committee, Inc.

My name is Karl Altau, and I'm the Managing Director of the Joint Baltic American National Committee, Inc., known also by our acronym JBANC. JBANC represents the primary Baltic-American National organizations – the American Latvian Association, the Estonian American National Council, and the Lithuanian American Council. We were founded in 1961 and are celebrating our 55th anniversary this year.

We represent one million Baltic-Americans and have worked closely with Congress, the Administration and its agencies in that half century to enhance United States policy towards Estonia, Latvia, and Lithuania.

I'd like to thank the Commission on Security and Cooperation in Europe [Helsinki Commission] for hosting this very important and timely briefing focusing on Security and the Baltic countries. We've worked very closely with the Commission on supporting the passage of the Belarus Democracy Reauthorization Act and the Magnitsky legislation. We are also supporting our Ukrainian friends in their time of need.

Today, however, we need to get back to our Baltic roots and talk about the new reality of deterring Russian aggression and dealing with the increasing provocations of Moscow. There haven't really been any Baltic-focused public briefings or hearings for a long time, mainly because the region has been a positive model and success story. Today's briefing coincides with a coordinated visit of Baltic parliamentarians to Washington, and to Congress. I'd like to acknowledge some of my Baltic-American colleagues and Baltic embassy representatives who are here today, along with board members of the Baltic American Freedom Foundation, an organization doing great work in providing practical work experience in the United States for young professionals from Estonia, Latvia, and Lithuania.

Remarks before Helsinki Commission

December 7, 2016

"Baltic Security After the Warsaw NATO Summit"

The Baltics have been doing their job – particularly as NATO allies since their admission to NATO in 2004. Estonia, Latvia, and Lithuania have been eager and active partners in NATO and with the United States. We see these positive relationships mirrored here in the United States daily.

In the past, we fought for decades to help raise awareness about the Baltic countries and their plight behind the Iron Curtain and to help see the countries of our heritage restore independence. It can't be repeated enough - one of the key elements for the duration of that time was the Welles Decla-

Karl Altau (center), the Managing Director of the Joint Baltic American National Committee, testifies before the Helsinki Commission on Dec. 7, 2016

ration, the U.S. policy to not recognize the Soviet annexation of the Baltic countries. It was a principled and morally correct policy that stood for 50 years.

The Baltic-American communities worked very hard to support the aspirations of Estonia, Latvia, and Lithuania to become NATO members. One of the high points was collecting over 25,000 signatures from all 50 states, plus Washington, DC and Puerto Rico, in a year-long campaign to ask the President to help ensure that the Baltics are invited to join NATO at the 2002 Prague Summit. Baltic-American representatives

across the country came to the White House on September 10, 2001, to deliver those petitions. The results of seeing Estonia, Latvia, and Lithuania join the Alliance was something we all took great pride and joy in. We are grateful that they have punched above their weight, and that they remain strong adherents to Alliance principles. Estonia, Latvia, and Lithuania are active and capable contributors to our joint defense and defenders of Western standards and democracy.

We've all heard the phrase that "freedom is not free." It is something to constantly improve upon, with many tweaks along the way. We don't want to see those freedoms, Western values, and the framework of the relationship with NATO jeopardized. However, with Russia's revanchist aggression, we are now experiencing the most difficult challenges we have faced in the 25 years of restored independence.

There have been difficult times before with Russia's offensive actions – from energy cutoffs in Lithuania, the 2007 cyber-attacks against Estonia, continuing disinformation campaigns targeting Latvia. Russia's war against Georgia in 2008 was more than an omen. The Kremlin's calculations, it appeared, led down a rocky road which eventually manifested again with the events in Ukraine. Soon, there will be three years of war there – with daily bloodshed and no end in sight. Crimea is occupied, and the info wars have ramped up to new heights. Have we done everything to counter this aggression?

Has NATO met the challenges?

While we saw some issues incrementally addressed at previous Summits in Chicago in 2012 and Wales in 2014, the response from this summer's Warsaw Summit was certainly a more serious adjustment of priorities. There, NATO stated it was fully prepared to defend the alliance and pledged an increase in military spending in response to Russia's unpredictable and aggressive behavior in the region.

I'm sure the other two panelists will give a closer look at the details and how these moves fit.

So, what can WE do? **First**, we must ensure that U.S. defense funding needs are met. **Second** is to ensure the transition

to a Trump Administration that fully understands and supports these goals. **Third** is to continue to recognize Russia's threats as a whole, and to support U.S. efforts to address these threats.

- (1) JBANC has been urging swift passage of the **\$3.4 billion European Reassurance Initiative** in the Defense bill, and we're happy to see additional funding being provided for Overseas contingencies. ERI has been a response to increasing Russian aggression and supports increased U.S. investment in five areas:
1) presence, 2) training and exercises, 3) infrastructure, 4) prepositioned equipment, and 5) building partner capacity.

Karl Altau (standing), with Latvian representative on the JBANC board - Ingrīda Lūsis and former intern Ēriks Lazdiņš

We aren't excited about the prospect of a Continuing Resolution lasting well into spring - we'd prefer longer-term planning and commitment – but we do see ample evidence that there is overwhelming support in Congress for addressing Russia's rising militarism. It is imperative to send the message that the United States means business and that we will continue to stand against tyranny. While our NATO allies Britain, Canada, and Germany are establishing high readiness combat battalions in Estonia, Latvia, and Lithuania, respectively, it is vital to continue showing the U.S. flag in the Baltic countries as well, with ongoing increased forward presence - regular rotational deployments, operations, exercises, and more. We can't forget the key National Guard relationships. Nor the important Nordic relationships.

- (2) As we reach out to the new Trump administration, we are reminded about statements made which question the purpose and existence of NATO, and the commitment of its members. JBANC stands firm in its belief that NATO and America's commitment to its NATO allies is fundamental to ensuring U.S. and European security, and urges the next Administration to continue to support all NATO allies, including the Baltic countries, and reaffirm commitment to the Treaty's Article V.

The Baltic countries are undeniably strong in their commitments to NATO and fully understand what is at stake. Although challenged in fully rebuilding their militaries over the past 25 years, they have worked to fulfill their NATO obli-

gations. Estonia spends over 2% of GDP of pledged defensive expenditures, and while currently just under 2%, Latvia and Lithuania have been increasing their military budgets more rapidly than any of the other NATO members over the past few years, and will be reaching that threshold soon. There has been rock-solid commitment and engagement by the Baltic countries in supporting NATO and U.S.-led actions.

The Alliance faces increasing unconventional threats. It is imperative for allies to share their collective knowledge in key security areas – whether cyber, strategic communication, or in the energy security sphere. Estonia, Latvia, and Lithuania make substantial contributions in all of these areas.

The United States cannot allow any weakening of resolve or commitment to our allies. The ironclad long-lasting leadership of the United States in NATO is critically important. Baltic-Americans particularly understand the importance of effective U.S. leadership in supporting these alliances.

Together with our partners, the Central and East European Coalition, we represent not just three, but 13 communities in the U.S. and more than 20 million Central and Eastern European Americans. Together, we strongly back the United States' continued unconditional commitment to upholding the NATO Treaty as well as U.S. support for the territorial integrity and sovereignty of all Central and Eastern European nations. The organization stands firm in its belief that America's close cooperation with all NATO allies and partners is fundamental to ensuring U.S. and European security.

We are reminded of the words of then-NATO Supreme Allied Commander Gen. Philip Breedlove, who stated at a hearing of the U.S. House Armed Services Committee in February this year that «Russia has chosen to be an adversary and poses a long-term existential threat to the United States and to our European allies and partners.” Earlier this year the CEEC sponsored a policy forum on NATO’s stance on Russia on Capitol Hill. A major theme of the discussion characterized Russia’s increasing aggression since 2008 not only in terms of fanning regional conflicts but as a fundamental assault on the post-World War II international order.

(3) Russia’s ongoing wars are of the greatest concern. I personally feel that the Putin and Assad regimes should be investigated for war crimes in their bombing campaigns in Syria. However, Moscow’s crimes against Ukraine are also horrible and must not be ignored. Having Russian missiles deployed to Kaliningrad within striking distance of capitals in Poland, Germany, the Baltics, and Belarus is very worrying. Russia’s actions have the potential to escalate to a wider European conflict. Our efforts to deter such threats now are critical. In addition, Russia’s unrelenting disinformation-campaign and other hybrid threats of destabilization put all of our allies at great peril.

Latvia’s ambassador Andris Teikmanis (third from left) hosts his first JBANC - Embassies meeting at the Latvian Embassy. The quarterly meetings, attended by the three Baltic ambassadors, JBANC board members, as well as ALA representatives, help facilitate and coordinate political information exchange between the parties.

While the legislation to support military funding is finalized, we must also remember to support efforts to stymie **Russian disinformation**, to support sanctions against the Putin regime to uphold human rights through the **Global Magnitsky Act**, and to **support Ukraine**, particularly now via H.R. 5094, the Stability and Democracy (STAND) for Ukraine Act. This helps push for sanctions against Russia and supports Ukraine’s territorial integrity, particularly the non-recognition of Crimea’s annexation.

We look forward to working with all of you in the coming year to ensure the continued security, stability, and well-being of the Baltic countries as NATO allies and partners. Thank you for the opportunity to speak here today.

July 23, 2016

AMERICAN LATVIAN ASSOCIATION STATEMENT TO THE MEDIA

In recent days, prominent politicians have called into question American commitments to NATO and the concept of international engagement. The board of the American Latvian Association, representing 100,000 Americans of Latvian descent, strongly objects to these proposed policies.

ALA supports a robust transatlantic relationship and unwavering American commitment to the NATO alliance. We believe that American global engagement benefits us as Americans by ensuring peace and prosperity. And engagement abroad helps those in foreign countries achieve and maintain political and economic freedom. American leadership helped free millions from the chains of communism, including the citizens of Latvia, and gave them a new voice in the world.

To be sure, we American taxpayers make a substantial investment in our military and ALA understands that the American commitment to international organizations may at times appear disproportionately high. But it is impossible to quantify the resources and lives saved, and the wars and conflicts avoided, because of this preparedness and leadership. A withdrawal from global engagement could create vacuums soon filled by non-democratic regimes that would operate counter to U.S. national-security interests.

Further, America's role in stabilizing the international order has benefited our citizens by growing world economic output, as measured by the IMF, from \$5 trillion to \$70 trillion in the 70 years since the end of World War II. It is difficult to imagine Wall Street or Main Street benefiting from instability and isolation. That is why we conclude that engagement is good for America and the global community.

The United States and Latvia have an enduring relationship that should be safeguarded and preserved. In the 25 years since the formal restoration of Latvian-U.S. relations, the two countries have continued to cement their political, economic, and cultural relations, building on a foundation sealed by the U.S.'s brave and steadfast policy on non-recognition of the Soviet annexation of the Baltics.

Since regaining its independence, Latvia has embraced democracy and the open market and its success and potential embodies the shared vision of a Europe whole and free. The Latvian military has been a reliable partner by deploying troops to conflict zones such as Afghanistan, Iraq and Somalia in direct support of U.S. and NATO-led missions and operations. Latvia takes its security seriously and is increasing its military spending by 40% annually, despite still recovering from the global financial crisis of 2008, to meet the obligatory NATO threshold of 2% GDP by 2018. Perhaps most importantly, it acts as NATO's window to the East, helping American policymakers understand the complex region.

ALA has always been a non-partisan organization, reflecting the diversity of its membership. ALA has maintained excellent working relationships with many presidential administrations and with both parties in Congress including Republicans such as George W. Bush and John McCain and Democrats Bill Clinton and Robert Byrd. And we will continue to remain neutral in 2017 by not endorsing a presidential candidate but intend to educate the nominees about the Baltic States, their regional concerns, and the benefits of vibrant international relations.

Latvia respects and highly values its NATO alliance with the United States. The Latvian people's suffering through World War II and the Soviet occupation has taught them the value of freedom and the price to be paid to maintain that freedom. ALA encourages its members to reach out to the presidential nominees and share Latvia's story and explain why continued American engagement benefits Americans and the world.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Pēteris Blumbergs".

Pēteris Blumbergs
President, American Latvian Association

ALA aicina tautiešus ASV gatavoties Latvijas simtgadei!

Dzimšanas dienas ir jāsvin arī valstīm! 2018. gadā Latvija svinēs Valsts neatkarības proklamēšanas 100. gadadienu. ALA uzskata par savu pienākumu aicināt tautiešus ASV iesaistīties svētku pasākumu plānošanā, rīkošanā un svinēšanā. Izveidosim kopīgu ASV latviešu programmu, lai varam godam, lepni un priecīgi sagaidīt Latvijas Valsts dzimšanas dienu.

Sāksim svinēt šogad kopā ar tautiešiem visā pasaulē, atzīmējot 4. maijā "Baltā galdauta svētkus" - simbolisko Latvijas otro dzimšanas dienu. 1990.gada 4. maijā Latvijas PSR Augstākā padome ar 138 balsīm pieņēma "Deklarāciju par Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanu" un pasludināja 1940.gada 17. jūnija PSRS militāro agresiju kā starptautisku noziegumu pret Latvijas Republikas suverenitāti.

"Baltā galdauta svētku" ideja ir pavisam vienkārša: sanākt kopā pie skaisti klāta balta galda, atcerēties un pārrunāt, ko mums nozīmē būt latviešiem brīvā valstī - Latvijā. Atgādināt sev, ka mēs esam PAR – par to, ka mums ir sava valsts, iespēja brīvi runāt, brīvi domāt un brīvi izvēlēties savu nākotni.

Latvijas Kultūras ministrijas Simtgades birojs mums, ASV latviešiem, ir devis īpašu atļauju pielikt angļu valodas saukli oficiālajam Simtgades logotipam: "Celebrate 2018!". ALA aicina visiem to izmantot, lai pievērstu ASV iedzīvotāju uzmanību par Latviju un latviešiem. Iesim visi tautās svinēt savu latvietību!

*Ailu, manu skaļu balsi
Kā no tīra zelta lietu!
Kad es savu balsi laidu,
Šķiet tautiņās taurējām.*

CELEBRATE 2018!

*Līga Ejupe,
ALAs Kultūras nozares vadītāja*

Sīkāku informāciju var meklēt: www.alausa.org.
Tiek veidota īpaša simtgades mājas lapa: www.lv100usa.org

ALA Call to Action to Start Celebrating Latvia's Centennial!

Birthdays are meant to be celebrated, even for countries. In 2018 Latvia will celebrate the centennial of its Declaration of Independence. ALA believes that it is every Latvian's responsibility to contribute to planning, arranging and celebrating centennial events. Let's together build a cohesive and nonstop program that is joyful and deserving of our honor and our pride as Latvians!

We will start the celebration this year by joining Latvians around the world in commemorating May 4th or "White Table-cloth Celebration", Latvia's symbolic second birthday. On May 4, 1990, Latvia's Supreme Soviet voted FOR the "Restoration of Independence for the Republic of Latvia", and declared the Soviet occupation of Latvia on June 17, 1940 illegal, unconstitutional and against the will of the people.

The purpose of the "White Tablecloth Celebration" is simple: to come together around a beautifully laid white table to remember what it means to be a Latvian in a free country... To remind ourselves that we have a country in which we have the freedom to speak, to think and to choose our future.

The Centennial committee of the Latvian Ministry of Culture has granted us special permission to add our own slogan to the official Centennial logo: "Celebrate 2018!". ALA invites everyone to use this logo to raise awareness for Latvia and Latvians. Let's all celebrate our Latvian-ness!

2x2 – taīsnākais un ātrākais ceļš uz latvietību

2016. gadā jūlijā Latvijā, rezidencē "Kurzeme" norisinājās 2x2 nometne, kas sagādāja vienreizēju un neaizmirstamu piedzīvojumu vairāk nekā septiņdesmit jauniešiem no astoņām pasaules valstīm, kuru vidū bija arī desmit Amerikas latviešu apvienības (ALA) atbalstīti stipendiāti. Caur lekcijām un praktiskām nodarbībām, caur kopdziedāšanu un diskusijām 2x2 dalībniekiem tika pavērta iespēja iedziļināties latvisķā mantojumā un nostiprināt savu latvisko identitāti.

Nedēļu garā 2x2 nometnē dalībniekiem bija iespēja gan piedalīties izzinošās lekcijās un nodarbībās par Latvijas politiku, kultūru, gatavošanos Latvijas 100. gadei, uzņēmējdarbību, gan piedalīties kopdziedāšanā, tautas deju un āra nodarbībās, apgūt latvisko virtuvi, filmēšanu, folkloru, rotkalšanu un tradicionālo podniecību.

To, kādu iespaidu uz dalībniekiem atstājušas septīnas 2x2 nometnē pavadītās dienas, apliecina dalībnieku sniegtās atsauksmes. Atskatoties uz 2x2 norisi, Līva Kalve no Milvokiem raksta: "Manas spilgtākās emocijas ir no brīziem, kad visi vienojāmies dziesmās un dejās. Dziesmu kari vai nīķšana, kad es sajutu to, ka gan cilvēki, kas nāk no Latvijas, gan ārzemēm, saprotas vienā valodā." Līdzīgas atmiņas ar 2x2 saista Guntis Rūtiņš no Merilandes, kura spilgtākā atmiņa no nometnes ir sēdēšana pie ugunskura, kopdziedāšana un dejošana. "Es spēlēju akordeonu, citi dejoja basketbola laukumā. Kopā mēs noķērām vienu ritmu

un sajūtas," atmiņās dalās Guntis Rūtiņš. "Šis laiks nometnē man ir bijis joti svarīgs. Būt nometnē, kur visur valda tikai prieks, staro enerģija, un visi ir vienoti par mūsu kultūru un latvietību. Nekad neaizmirsīšu pirmo vakaru - danču vakaru. Tad vēl viens otru nepazinām, bet varējām vienoties dejā un izpriečāties no sirds," savās atmiņās dalās Ilze Vižule no ASV. Tomēr reizē ar nokertām pozitīvām emocijām, daudziem dalībniekiem 2x2 bija dziļš pārdzīvojums un ceļš uz savas latvisķās identitātes nostiprināšanu.

"Esam apzinājušies, ka lai kur arī būtu, vispirms esam latvieši. Esam ieguvuši draugus uz mūžu. Mūsos ir iesakņojusies apziņa, ka esam varena tauta, kuru ir vērts sargāt, slavēt un cildināt ik dienu. Neaizmirsīsim to! Leposimies ar to! Baudīsim to kopā it visur!" nometnes noslēgumā rakstīja nometnes dalībnieki Edgars Korsaks-Mills no Latvijas un Māra Ģiga no ASV. "Mums ir tikai viena vieta, kur rupjmaizi cep tik melnu kā uzarta zeme, un sieru sien saules apļumā. Kur visīsākajā gada naktī mēs lecam pāri ugnij un saredzam rītdienu tās dūmos. Kur sitam kāju zemē un dzirdam, ka tā dimd no Kurzemes vējragiem līdz Latgales ezeriem. Un mūsu zelts ir meža zaļumā, spēks – dainu četrīndē un rakstainā jostā, dvēsele – tikai tik, cik paši esam. Šis būs stāsts par latviešiem. Stipriem cilvēkiem, pretrunīgiem, spītīgiem, kaislīgiem, tik neaprēķināmiem kā zeme, kas tos radījusi," piebilda Edgars no Latvijas un Māra no ASV. Starp nometnes dalībniekiem Latvijas kultūru un tradīcijas jaunatklāja arī daudzi dalībnieki no Latvijas, kuriem tā bija pirmā padziļinātā iepazīšanās ar latviešu folkloras un tautas tradīcijām.

Kultūras ministre Dace Melbārde un dalībnieki ar apkārt pasaulei ceļojošo Latvijas simtgades karogu

"2x2" nometnes vadības loka dalībnieki ar kultūras ministri Daci Melbārdi Rezidencē Kurzeme 2016. gada vasarā

Kā kopt savu latvietību ikdienā? Kā padarīt folkloru un tradīcijas ne tikai par skaistu un nozīmīgu daļu nometnes, bet arī par daļu mūsu ikdienas dzīves? Savās atziņās dalās 2x2 folkloras ievirzes vadītāja un folkloras kopas Skandinieki dalībniece Dārta Apsīte, kura skaidro, ka 2x2 piedāvā ļoti daudz, ko paņemt līdz ikdienai. Kā piemēru viņa min, galda dziesmas dziedāšanu pirms ēdienreizēm. "Tā ir kā mūsu lūgšana vai pateicība," skaidro Dārta. Viņa bilst, ka daudzi latviešu jaunieši domā, ka latviešu folklorā neorientējas, bet tik un tā Jāņos un Ziemassvētkos neapzināti praktizē dažādas latviešu tautas tradīcijas. Dārtas ieskatā nav tādas vienas konkrētas pareizās tradīcijas, bet ir svarīgi, ka ģimenē tādas vispār ir. "Tradīcijas mums palīdz noturēties kaut kādā kodolā vai ritmā. Ja to nebūtu, tad mums nebūtu atskaites punktu. Tās mums palīdz dzīvot vieglāk, jo ir kopīgs ritms," piebilst Dārta. Jāatzīmē, ka ikviens jaunietis vecumā no 18 līdz 30 gadiem aicināts reģistrēties dalībai 2017. gada 2x2 nometnē, kas norisināsies Latvijā, viesu namā "Mežrozes" (Vidzemē) no 6. līdz 14. jūlijam.

Mārtiņa Graubes pateicība ALAi:

"Šogad bija pirmā reize savā mūžā, ka dabūju piedalīties 2x2 nometnē, un pirmā reize divpadsmīt gados vispār būt Latvijā. Iepriekš nometnes, īsti daudz nezināju par 2x2, izņemot to, ko izlasīju mājas lapā, un to ko esmu dzirdējis no māsām. Izklausījās kā brīnišķīgs veids iepazīties ar jauniešiem no visas pasaules, kopīgi pavadot laiku un mācoties par Latviju, savu tautību, un vēl. Un tā sanāca daudz vairāk ko es sagaidīju. Pavadīju veselu nedēļu kopā ar tik jau-

triem un draudzīgiem cilvēkiem kamēr kopīgi mācījāmies daudz ko par Latviju, gan par veciem laikiem, un arī Latvijas nākotni, dziedājām vecas dziesmas, kuras visi zināja, gan arī pavisam jaunas dziesmas, ko daži tik laipni ar mums dalīja, dancojām līdz mūsu kājas nespēja izturēt, un tik daudz vēl. Un pat pēc tam, ka beidzot bija laiks atvadīties, vēl priecājos zināt, ka man mūžīgi vēl būs tās atmiņas un tie draugi, ko izveidoju un satiku nometnē. Patiešām bija mana vislabākā nedēļa kopš esmu bijis Latvijā, un nekad neaizmirīšu visu, ko esmu iemācījies tur. Arī esmu īsti pateicīgs, visiem tiem, kas palīdzēja lai realizētu šo nometni, un ALAI, bez kuriem man nebūtu bijis tā iespēja uz šo nometni tikt. Paldies!"

Ilze Garoza
PBLA ģenerālsekretāre un
"2x2" vadības loka dalībniece

Mīlai Andrai Zommerei un ALAs valdei,

It nemaz nezināju, ko sagaidīt, braucot uz 2x2 nometni. Biju tikai dzirdējusi varenas atsauksmes no citiem Amerikas jauniešiem. Tagad, pēc nometnes, ir bailīgi iedomāties, ka gandrīz nebūtu piedalījusies, ja nebūtu saņēmusi ALAs stipendiju.

Pirmajās dienās man radās ļoti liels prieks satikties ar vispasaules latviešiem un piedalīties nodarbībās, bet vēl meklēju atbildi, kāpēc mēs te tiešām esam un kas ir tā īpašā nometnes sajūta, par ko iepriekšejie dalībnieki stāsta? Pēc dienas, divām man visas domas sāka sanākt kopā. Ir interesanti atklāt, ka pēc Garezera vasaras vidusskolas absolvēšanas, sastopamies ar traki aizņemtu dzīves posmu, kur nav atrodams labs mirklis tiešām iedzīlināties domās un pārrunās par savu latvietību. Kā pieaugušiem mums sāk attālināties latviešu saites, kamēr universtātes un karjeras pienākumi stumjas uz priekšu. Es teikšu, kad saņem ne tikai dažas stundas, bet veselu pilnu nedēļu, lai iedzīlinātos domās par mūsu Dieva doto dāvanu, domas sāk skriet uz visādiem jauniem, nepazīstamiem un vareniem virzieniem. Man bija lielas pārdomas par manu latviešu identitāti, – ko latvietība man nozīmē? Kā es to varu ikdienā uzturēt? Kā varu nākotnē uzturēt latviešu valodu un kultūru Amerikā? Kā varu saudzēt tās bailes un arī drosmi, kas neatļāva maniem vecvecākiem pamest savu latvisko garu? Kā varu būt ne tikai piederīga, bet arī noderīga Latvijai? Vai būtu jāatgriežas dzīvot Latvijā? Saprotu, ka ne katram jautājumam ir kāda konkrēta atbilde, un tas ir grūti. Dzīļas domas ir liela daļa no 2x2 izjūtām. Ne tikai man, bet mums visiem atklājās līdzīgas rūpes un lepnums, un kad sanākam kopā, mums ir liels spēks. Tur ir tāda sajūta, ka mēs varētu veikt neiedomājamo.

Domāju, ka būtu pareizi – pēc jūs atbalsta dalīties par dažiem maniem viisspilgtākajiem piedzīvojumiem. Nometnē mums bija jāizvēlas nodarbības pēc intreses. Izvēlējos piedalīties uzņēmēdarbības ievirzē un tautas deju projektā. Uzņēmēdarbības ievirzē mācījāmies par Latvijas ekonomisko klimatu un “lean canvas” biznesa plāna formātu. Paši dalījāmies ar savas uzņēmēdarbības piedzīvojumiem, prāta vētrā izdomājām jaunas biznesa idejas un tās prezentējām “pitč” stilā mūsu izspēles investoriem. Mums arī bija vienreizēja iespēja klausīties uzņēmīgus latviešu viesus, kuŗi ir uzsākuši paši savu biznesu Latvijā. Biju dzirdējusi negatīvas lietas par biznesa uzsākšanu Latvijā, bet pēc šīs ievirzes es labāk saprotu, ka Latvijā tiešām ir iespējas dažadiem uzņēmējiem. Latvija sauc mūs palīgā!

Tautas deju projektā mēs mācījāmies jaunus soļus, zīmes, deju un par nopietno konkurenci starp deju kollektīviem Latvijā. Nebiju kopš Garezera vasaras vidusskolas dejojusi tautas dejas, un tas mani tiešām iepriecināja! Viena vakara nodarbība, kuŗa mani ļoti iespaidoja, bija “Daudzinājums”. Es nekad tādu ceremoniju nebiju piedzīvojusi. Līdzīgi mūsu senčiem mēs visu dienu gatavojāmies ceremonijai, lai godinātu Latvijas novadus. Tas bija ļoti skaists un emocionāls vakars. Es tajā momentā jutos tik pašpārliecināta par manu tautu un tās saitēm.

Būt atpakaļ nometnes gaisotnē un tādā iespaidīgā latvisķā vidē bija tik atsvaidzinoši un svarīgi man. Es nekad nebiju izjutusi savu latvietību, kā es to izjutu 2x2 nometnē, un mana sirds pilnīgi dziedāja. Es tik milzīgi pateicos par ALAs atbalstu un motivāciju, lai varētu piedalīties šajā nometnē. Es ceru, ka jūs izprotat, cik svarīga šī nometne ir Amerikas jauniešiem un mūsu latviešu nākotnei, un turpināsīt apsvērt iespējas ietekmēt un iespaidot uzskatus un emocijas par latvietību.

*Cieņā,
Ilze Vizule*

Long Time Champion of Baltic Independence Awarded the Truman - Reagan Medal of Freedom

Paul Goble's relentless support for freedom and democracy in Eastern Europe and the Baltic States acknowledged by the Victims of Communism Memorial Foundation

The following remarks were delivered at the Triumph of Liberty Reception & Dinner on June 9, 2016, in Washington, DC.

A quarter of a century ago, with the triumph of democratic revolutions first in Eastern Europe and then in the former Soviet Union, many people stopped thinking it was important to continue to be anti-communist. Some, especially those who had long fought for the end of communist rule in these countries, felt they had won and should now go on to other things. And others were seduced by the notions that the world had entered “the end of history,” that ideology was no longer relevant in a time of “the clash of civilizations,” and that talking about communism was passé at best.

We should have learned by now that none of those arguments are as convincing as they appeared. Many of the revolutions in the former Soviet bloc failed, with old communists remaining in power with only the party name changed. Vast numbers of people still live under communist dictatorships in China, Vietnam, Cuba, and elsewhere. History did not end and the clash of civilizations did not eliminate the importance of ideology, however much some hoped for that outcome.

Consequently, talking about communism, instead of being some kind of survival of a past that had disappeared, is still very important, and this evening I would like to offer ten reasons why I believe this may be even more important now than it was during the Cold War, why I remain an anti-communist, and why you should be too.

First, we have an obligation to honor all those who suffered under communism.

No political or economic system has claimed as many victims as communism. Hundreds of millions of dead, and millions more deprived of their inherent rights and opportunities. We are compelled to honor those who have suffered and died because only in this way can we be true to ourselves and our values – especially at a time when many people have forgotten what has happened or seek to minimize it or even equate communism with other systems.

By remembering the victims of communism, we help ensure that future generations will not live under such a system and recommit ourselves to the defense of our own values which all too often get lost in the noise of political conflict. But more than that, we help encourage all those who are still struggling, including those in post-communist countries where some are building museums to remember the victims while others are gutting these institutions and making them into a celebration of the jailors.

That is not something that is happening only in the imagination of anti-communists as some defenders of this whitewashing of history say. It is happening today at the Perm-36 Museum where exhibits showing how people suffered in the GULAG have been taken down and where exhibits praising such noxious figures as Abakumov and Beria have gone up. Only by combatting this both in those countries and by erecting museums and carrying out educational programs can we truly honor those who suffered and fought against communism in the past and now. Failure to do so is to give communism a victory that it does not deserve.

Second, we need to recognize how many people still live under that horrific system.

One of the greatest myths circulating in the world is that communism ended with the end of the Cold War. In fact, if anything, more people live under communism now than did then because of the population growth rate in China. Not only is mainland China still communist, but so too are North Korea, Vietnam, Cuba, and other countries as well. If what we were fighting in the Cold War was communism, and it was, then the Cold War is not over and our obligations to continue to be anti-communist fighters have in no way lessened.

Beijing's repression of the peoples of Eastern Turkestan, Vietnam's suppression of house churches of Christians, North Korea's nuclear blackmail, and Cuba's celebration of revolutionary heroes who were responsible for some of the most vicious crimes in the past are not just matters of history. They are part and parcel of those countries today. Many here today are fighting these criminal states, and none of us should fail to support them in their struggle. To do so ultimately is to betray not only them but ourselves.

We live in an age when people seem more interested in blurring distinctions than in making them. Some write about China as a case of authoritarian modernization, as if its policies were no more than perhaps an extreme form of that practice elsewhere. That is nonsense and it must be labelled as such. Communism is based on the denial of the value and rights of the individual human person, and as such, it is and will forever remain antithetical to the principles of free societies.

Third, we must acknowledge how hard it is to purge it from those places where it once existed.

Perhaps the best evidence of how insidious communism is has been provided by post-communist countries which in all too many cases have found it difficult to purge this horror from their social and political life. In rushing to proclaim a triumph over communism, many of those in these countries and in the West as well were prepared to accept as non-communists communists who simply changed the name of the parties they said they represented. Some of these transformations were real: people can change. But many of them were superficial and hid some fundamental continuities.

As Lithuania's Vytautas Landsbergis has taught us, communism can operate under many guises. It can even be called, he writes, "the new world order." If it is to be overcome, it must be fought regardless of what it calls itself, through lustration, education, and a commitment not only from the peoples who have suffered its ravages on themselves but also from those who say they are anti-communists but are all too willing to cooperate for profit or out of geopolitical calculation with those who are in fact still communist in everything but name.

That has led to tragedies in Central Asia and the Caucasus, and it is producing an even greater tragedy in the Russian Federation where the failure to extirpate communism is allowing it to return. While few in the West are paying attention, the KGB is being restored, collective farms are now going back up, those who think differently are being imprisoned or exiled, and freedoms of all types are being curtailed. Now is not the time to turn away from the fight. It is the time to recognize how hard and difficult the fight is – and to recommit ourselves to winning it.

Fourth, we must ensure that people in democratic societies know what communism is and what it isn't.

We also have an obligation to ensure that people in our own societies know what communism was and is and what it is not. There are twin dangers out there. On one

hand, all too many of our fellow citizens do not today know why communism represented a unique form of evil and see it as simply one system among many. They accept the arguments of those who say that Stalin may have killed some people, but he should be celebrated because he helped defeat Hitler. There is even a bust of the Soviet dictator at the D-Day Memorial in my home state of Virginia.

And on the other hand, there is a dangerous tendency to portray other social and economic systems as gateways to communism. Democratic socialism in Sweden, however much some may not approve of it, is not communism and the Swedes are not about to become communists. Instead, they are likely to join NATO to defend themselves against the resurgence of the Russian threat. And those who call for greater state support of the poor and despised in their own countries are rarely the communist radicals some of their opponents seek to portray them as.

We need to fight on both fronts, ensuring that new generations will know the truth about com-

Ilze Goroza, Secretary General of the WFFL; ALA President Pēteris Blumbergs, WFFL Treasurer ALA, Jānis Grāmatiņš and ALA's Secretary General Raits Eglītis at the Victims of Communism Memorial in Washington, D.C.

munism so that they can combat it and so that they will not see communism where it does not exist. Sometimes the one threat is greater than the other, and sometimes the reverse is true. And it is our obligation as citizens of a democratic and free society to ensure that the necessary distinctions are made in our own countries as well as elsewhere.

Fifth, we must recognize the ways in which the evils of communism have metastasized into other evils, including Islamist fundamentalism.

One of the most disturbing realities of the contemporary world is the rise of Islamist extremism, but one of the most frightening aspects of that is that the Islamist threat grew out of communism rather than being something entirely new. Many know from movies like *Charlie Wilson's War* that Muslims fought and defeated the Soviets in Afghanistan and assume that the anti-communism of the jihadists there means that the jihadist movement is inherently anti-communist. That is not the case and in fact is a dangerous self-deception.

Not only have communist ideas penetrated the Islamist cause by the actions of communists and "former communists" who viewed this movement as close to them and a useful ally against democracy and freedom – no one should forget that Vladimir Putin has said that Islam is closer to Russian national culture than Western Christianity – but the Islamist challenge could not have emerged without the active help of the communists and "former communists" who operate today as they have operated throughout their existence on the basis of the principle that "the enemy of my enemy is my friend."

The history of the interpenetration of communism and Islamism is a long and complicated one – far too long and complicated for me to discuss today. But it is a history we need to learn if we are to cope with the current challenge, which is in large measure the same existential threat to freedom that communism was in the past. That is something some communists and "former communists" know very well as we have seen in Syria; it is something we had better learn before the upsurge in Islamism leads to a resurgence of communism.

Sixth, we must combat revisionist history of what communism did.

One of the most important battlefields in this continuing war is against revisionist treatments of communism. My children have been told by their professors that Stalin raised the standard of living and made lives better and happier for the Soviet population – with the story of the GULAG and other repressions conveniently forgotten or cast aside as not really the most important thing that was going on. And I am sure that in this room tonight there are

others with a similar experience.

Obviously, Stalin did many things and it is important to study them all. But they must be put in context rather than treated selectively in the way that they often are. One infamous example of this was a book that argued Stalin deserved credit for increasing social mobility but ignored the fact that he did so by killing again and again many of those who were nearer the top of the social and political pyramid.

One wise reviewer of that book observed that it was very much like a study of the shoe factory at Auschwitz in which the author decided in advance to ignore all survivor accounts as being inevitably biased and to consider only the inputs of leather and labor and the outputs of shoes. "All the facts," he said, "are correct, but it misses the point." That would not be allowed in the case of studies of Nazi Germany, but it is routinely allowed and even encouraged in the case of communism. It is something that must be fought and can be.

**Raits Eglītis and Pēteris Blumbergs with
VOC President Dr. Lee Edwards (center)**

Seventh, we must avoid the trap of adopting communist tactics to oppose communism.

One of the real dangers during the Cold War was that some in the West were prepared to adopt the tactics of communism be they repression or censorship or anything else in the name of defeating communism. That is not a danger that has entirely passed: we cannot fight communism with censorship, we can do so only by providing better information. Likewise, we cannot fight it by repression: we can do so only by making freedom more fully available.

It is always tempting, especially given the short-term thinking that dominates much of our political systems, to turn to what looks like the quick fix. But one of the reasons to remain an anti-communist is not to support such efforts but to fight them because those who know about communist systems know that such compromises have the effect of compromising democracy and freedom and must be opposed lest communism gain a victory that it in no way deserves.

Right now, we are all talking about fighting lies emerging from the mouths of "former communists" and about the need to combat disinformation. Those are noble goals. Let us fight them in the best way possible by providing more information and by recognizing the shortcomings

of our own media which all too often gives a platform for lies because of its increasing tendency to confuse balance with objectivity. Again, we wouldn't do this in the case of fascism; but we are all too willing to do it in the case of communism and "former communists."

Eighth, we must recommit ourselves to the values of freedom and democracy.

In order to do these things, we must recommit ourselves to the values of freedom and democracy. These values represent a constant goal and constant goad for us to do more. We are privileged to live in societies where these values are celebrated; we must make sure that we live in societies where these values are increasingly realized in the lives of all people and where we are strong enough and confident enough to promote them rather than sacrificing them for short-term gains.

This is a difficult challenge. There will always be those who will sacrifice freedoms for something else, but as one of the founders of the United States pointed out, "those who would sacrifice essential freedoms for a little temporary safety deserve neither liberty nor safety." We should recommit ourselves to our values so that we do not fall into that trap.

Those who are anti-communists are in the best position to know what threats to freedom look like. We should be modest in advancing our case but we should remain proud to do so – because if we do not carry this fight forward, who will? And if we fail to see the challenge now, we may soon suffer our own Pastor Niemoeller moment, one in which when the threats to our own values intensify there will be no one left to defend them or us.

Ninth, having prosecuted the Cold War, we must reassemble the alliance that allowed us to fight and win that conflict, an alliance that is now in disarray but that can be restored.

One of the most remarkable but least remarked qualities of the Cold War, something that communism produced and that allowed the democratic West to fight for so long, was the alliance between democratic and human rights activists who were horrified by the ways in which communism denied these values to the peoples of the countries where that system existed and business people who recognized that communism was an existential threat to

free markets and free people.

During the Cold War, this alliance kept together and ensured that we would continue to be united. But when some decided the fight against communism had been won, this alliance broke down with each of its components pursuing its own goals separately rather than together with the other. Many democratic and human rights activists continued to talk about their issues, but no longer about those of the business community, and many in business decided that they could exploit the new reality without being concerned about the way in which the absence of freedom in the political system would ultimately lead to the restriction of freedom in the economic realm.

Some nominally post-communist governments have exploited this division. It must be overcome and both sides must come together because freedom is truly indivisible.

If there are not free elections and free speech there will not be free markets because there will not be a serious system of rule of law on which markets depend. And if there are not free markets, there soon will not be free elections or freedom of speech. Consequently, we must reassemble the old alliance rather than acting on the basis of falsely narrow interests.

Latvia's ambassador to the US Andris Razāns (left) carries a wreath to commemorate the victims of communism

And tenth, we must always remember that we weren't and aren't fighting a word: we're opposed to what stands behind that word.

Finally, and in a way to repeat, we need to remember that we weren't and aren't fighting a word: we were and are fighting the actions that those who publicly or not are carrying out. I am an anti-communist because I value freedom not because the people who suppress such freedoms call themselves communists. If we are truly anti-communists, we must recognize and communicate to others that the victory over communism will be possible only if there is a victory over all the forms of human oppression that are associated not just with communism but with other political systems as well.

That is no easy challenge because all too often we fall into the tactical trap of making alliances with those who are repressive in the name of fighting those who are even more repressive – and then we forget what we are really fighting for. We allied with Stalin against Hitler which was the right thing to do, but we forgot that in that arrange-

From left: ALA's Secretary General Raits Eglītis, Truman-Reagan Medal of Freedom recipient Paul Goble, Ilze Garoza, Secretary General of the WFFL and the Managing Director of the Joint Baltic American National Committee Karl Altau at the Victims of Communism Memorial in Washington, D.C.

ment, we needed a long spoon and we committed the crime of handing back to the Soviets people who had never been Soviet citizens and whose only crime was to have fought communism during the Russian civil war and then escaped to the West.

The list of such compromises with the truth can be extended almost at will. What is important is that it not be extended any further.

Let me end by sharing with you a personal story that I believe sums up all that I have said and involved my proudest moment as an American official. In 1990-1991, I worked at the State Department as the special advisor for Soviet nationality problems and Baltic affairs. One of my jobs was to play host to visitors from these countries and show them something of Washington. I can't remember precisely how many times I took officials and activists in my car around the monuments of Washington, but I can remember one time which neither I nor the others present will ever forget.

I believe that the closest thing we Americans have to a civic cathedral is the Lincoln Memorial, and I always tried to arrange things so that we would end our tour there. On March 29, 1991, a dark and rainy day, I took the president and foreign minister of Estonia on such a tour, and we ended up as planned in the Lincoln Memorial. Because the only common language all three of us had at that moment was Russian, I was translating Lincoln's words from the Gettysburg Address that are incised in marble on the left side of the building into that language.

I know I wasn't doing them justice: any translation of such a speech about government "of the people, by the people and for the people" can't compare with the original. But

Ilze Garoza, Secretary General of the WFFL and ALA President Pēteris Blumbergs pass by the Cuban dissident and torture victim to lay flowers at the Victims of Communism Memorial in Washington, D.C.

my translation that day attracted one of the National Park rangers at the site. He came running up and asked me what language we were speaking because of course he had materials in various languages he could offer. I told him we were speaking Russian. He then asked whether these people were from Russia. I responded "no, these people are from Estonia."

Without missing a heartbeat, this Park ranger smiled and said: "Oh, I've heard of Estonia. It is just a little country that wants to be free." Everyone in our group teared up, and I am quite confident that these words of an ordinary American were more important to the Estonian visitors than any they would hear from far more prominent officials. I know that because both of the Estonians involved have told me and others exactly that.

What being an anti-communist means is not only fighting communism but helping others to fight that system and all others that limit human freedom and, to put it in simplest terms, to help ensure that in the future, there will be many more ordinary Americans who will be ready to answer as the National Park ranger did a quarter of a century ago: Yes, they will say, we know about your suffering and we fully support your aspirations.

That is why I remain an anti-communist and why I very much hope you do too.

AMERICAN LATVIAN ASSOCIATION

400 Hurley Avenue
Rockville, MD 20850

latvian dimensions (ISSN 1069-9595) reviews timely issues in Latvia and current affairs in the U.S. Latvian community and is published by the American Latvian Association in the United States, Inc.

Change Service Requested

NON-PROFIT ORG.
U.S. POSTAGE
PAID
PERMIT NO. 1276
ROCKVILLE, MD

ALAs 66. KONGRESS NOTIKS ČIKĀGĀ

2017. gada 4. – 7. maijā

Crowne Plaza Chicago O'Hare viesnīcā

5440 N. River Road, Rosemont, IL 60018

Tālr. : 847-671-6350

Šajā viesnīcā apmetīsies kongresa delegāti un notiks visas sēdes. Viesnīcas istabu cena: \$139 vienvietīgais numurs un \$149 divvietīgais numurs plūs nodoklis; cenā ieskaitītas siltas brokastis un auto novietošana par pazeminātu cenu.

Istabas viesnīcā jāpiesaka līdz 17. aprīlim, atsaucoties uz "American Latvian Association" vārdu. Delegātu reģistrācijas maksu kongresam nosaka Rīcības komiteja. Čikāgas kongresam tā būs \$210. Reģistrācijas maksā būs ieskaitītas mātītes un dalība visos kongresa sarīkojumos.